

ISSN 1331-8500

Ignacijev put

godina XXII * broj 2 (39) * 2007

INFORMATIVNI LIST ZA PRIJATELJE DRUŽBE ISUSOVE

Ignacijev put

INFORMATIVNI LIST

za prijatelje Družbe Isusove

ISSN 1331- 8500

2/2007., broj 39, godina XXII

IZDAVAČ

Provincijalat Hrvatske provincije
Družbe Isusove
Palmotičeva 31, HR-10 000 Zagreb
p.p. 669

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

p. Niko Bilić, SJ

UREDNIČKO VIJEĆE

Smiljan Miličević • Stjepan Šuffljaj
Ivan Mandurić • Damir Kočiš
Mate Samardžić • Siniša Štambuk

UREDNIK

Ivan Mandurić

LEKTURA

Anda Jakovljević

TISAK

Tomagraf, Zagreb

SLOG

Ibis grafika, d.o.o., Zagreb

ADRESA UREDNIŠTVA

Jordanovac 110
HR-10000 Zagreb
p.p. 169

ignacijev-put@ffdi.hr

www.ffdi.hr/ignacijev-put

Svoje dobrovoljne priloge za
Ignacijev put možete slati na račun:
"Provincijalat Družbe Isusove (za IP)"
Zagrebačka banka
br. 2360000-1101576399

NASLOVNA STRANICA

Sv. Ignacije Lojolski šalje
sv. Franju Ksaverskog u misije
(autor: Josip Botteri Dini)

Uz stoti rođendan p. Arrupea

Rezidencija u Palmotičevoj

S Ignacijem k Mariji

BOŽIĆNO RAZMIŠLJANJE *Velika radost* 5 **AKTUALNO**
Pismo P. Generala 7 *Uz stoti rođendan p. Arrupea* 9 **RAZGO-**
VOR *Naš brat Franjo* 12 **NAŠE ZAJEDNICE** *Osječka zajed-*
nica 15 *Otok Gospe od Milosti* 17 *Rezidencija u Palmotičevoj*
19 NAŠI SURADNICI *Ignacijski suradnici prvi put zajedno*
(2) 21 *S Ignacijem k Mariji* 23 **EJIF** 2007. 36 **IZ NOVICI-**
JATA *Što to znači biti novak?* 38 **NAŠI** *Naši novaci* 40 *Naši*
pokojni 41 **VIJESTI** 44 **NOVA IZDANJA** 46

Božić 2007.

Ovih će dana mnoge naše božićne čestitke imati jednostavan sadržaj: Sretan Božić i nova godina! Osim vremenske blizine i uklapanja u isti blagdanski "niz", ta dva blagdana na prvi pogled nemaju puno toga zajedničkog. Mogli bismo reći da je Božić vjerski, dok je Nova godina svjetovni blagdan; Božić asocira na crkvu, a Nova godina na restoran; Božić slavi Božju intervenciju u ljudsku povijest, dok Nova godina želi reći da se čovjeku otvaraju nove mogućnosti... Možemo tako razmišljati...

Kršćanstvo ipak nije samo način razmišljanja. Ono i ne dijeli čovjeka. Netko je kršćanin i u crkvi i na poslu i u obitelji ili to jednostavno nije. U ovim blagdanskim danima koji su, kako reče papa Benedikt XVI., otrovani komercijalizmom, kršćanin mora imati jedno na umu: može početi iznova jer mu je sam Bog za to dao priliku. Nije ga prepustio okrutnim prirodnim zakonima prema kojima opstaju samo oni najjači. Bog je čovjekovu stvar učinio svojom. Sam se ponizio da postane blizu svakome: ne samo onome kojemu u životu ide dobro, nego prije svega onome kojemu najviše treba, onima na rubu, onima koje društvo označuje kao izgubljene slučajeve – nezaposlenima, bolesnima, prevarenima, osramoćenima...

Bog se rodio u jaslama, i to ne onim idiličnim s naših čestitaka, okruženim zvončićima i ukrasima, nego u običnim jaslama – u prljavoj štali. Nitko od društveno značajnih, osim Heroda, nije o tome ništa znao niti je mario. Bog je ostao posve na rubu, solidaran s onima koji su izvan svega... Tako nakon Božića Bog nije više samo uzvišeni Stvoritelj i Svedržitelj nego istinski Emanuel, što znači: Bog s nama. Time nam zapravo želi reći da Božja ljubav nije parola, nije besadržajan izričaj koji bez pokrića koriste propovjednici, nego mnogostruko posvjedočena činjenica. Upravo zato nitko nema pravo reći da ga Bog ne razumije.

Možda je najteže u razmatranju božićnih misterija shvatiti istinu da je Bog za svoj dolazak izabrao štalu. Iz božanskoga, onoga uzvišenog, stupio je u ovo naše, prolazno... Tko se rado odriče onoga što bi trebao imati? Bog ne treba dokazivati svoju veličinu, ne treba se okruživati čuvarima i zaštitarima... On se, jer je Bog, može poniziti, a da ništa ne izgubi, može postati posve mali, beznačajni potrebnik u štali...

Kada biste nekoga pitali: odakle si? i dobili odgovor: iz štale, kako biste reagirali? Vjerujem da bi takav odgovor u nama budio i čuđenje i sućut. Zašto je Bog izabrao štalu? Možda mislimo da je to neki njegov trik, da se služi kontrastima poput promidžbe i reklame. Da, kontrasti su naš božićni problem. Da s Isusovim rođenjem nema ničega dvojbenoga, ne bi se u nama rađala pitanja. Što nam želi reći Božić? Najprije to da se Boga pronalazi ondje gdje ga se ne očekuje. Zato je Bog u štali! Rodio se u štali, a umro na križu. U tamu, u zadnje zakutka ovoga svijeta dolazi Bog kao dijete... Njegovo rođenje ne isključuje tamu svijeta, ne prešućuje nasilje i siromaštvo... Ono samo dijeli vrijeme – ono prije i ono poslije. Granica između vremena prije i poslije Krista nije crta razgraničenja u povijesti ili kalendaru, nego je unutarnji znak koji prolazi kroz naše srce.

Dragi prijatelji! Želim vam sretan Božić! Želim da i vama i meni nova 2008. godina ne bude ni prije ni poslije Krista, već s Kristom – Emanuelom. Želim vam Božji mir. Božićna pjesma "Svim na zemlji mir, veselje, budi polag Božje volje! To sad nebo navješćuje i glas s neba potvrđuje" nosi primat po pjevnosti: pjeva se ne samo u našim kućama, nego i u crkvama i gdje se god slavi božićno otajstvo. Ona prepjevava evanđeosku poruku koja prikazuje veličanstven božićni događaj. Kazuje da je Božji mir s neba upućen svima na zemlji, svemu puku Božjemu. Pomiruje društvene poretke i sustave, ljude i narode, naše nutrine... Za taj nam mir i za tu radost jamči samo nebo, čudesan glas očitovan po anđelu pastirima nad betlehemskom štalom: "Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist Gospodin" (Lk 2,10).

Dopustimo ovih dana da nas Bog promijeni, da se Božić dogodi u našoj kući i duši, da u nama i izvan nas izmiri sve napetosti i kontraste... Svim dobročiniteljima i prijateljima, svima koji se ovih dana trude da ozračje božićne radosti dopre do svih ljudi, svim ljudima dobre volje, u ime Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, sretan Božić i blagoslovljenu novu 2008. godinu želi

*p. Ivan Koprek, SJ
provincijal*

Velika radost

p. Niko Bilić, SJ

Duh na djelu

Isus je Dijete Duha. Znade to Blažena Djevica od onoga trenutka kada joj je šest mjeseci nakon začeća Ivana Krstitelja Božji glasnik donio čudesnu vijest. Evandjelja nam ne opisuju kada se i kako točno zbilo da je Sveti Duh sišao na nju i da je na nju pala sjena božanske sile. Dovoljno je da ona zna. Mi zajedno s njom čujemo najavu koju je izrekao anđeo (Lk 1,35).

Matej, evanđelist, potvrđuje da se ispunilo ono što je Božji glasnik najavio nazaretskoj Djevici. Nosila je pod srcem začeto Dijete koje je od Duha Svetoga (Mt 1,18). Što je Majka već iz anđeoskih riječi znala, i što je Elizabeta silom Duha osjetila, pravedni muž Josip također će spoznati. Djeteta, začeto u Mariji, njegovoj ženi, iz Duha je Svetoga. U Duhu mu je podrijetlo i uzrok, iz Duha potječe (Mt 1,20).

Marljivi glasnici

Dolazak Isusov na svijet pokreće veliku aktivnost Božjih glasnika koje prema grčkome nazivu "angelos" (αγγελος) zovemo anđelima. U najnovije vrijeme u zapadnoj civilizaciji opet vlada povećan interes za te biblijske poslanike neba. Moderni čovjek u potrazi je za produženom meditacijom i dubljim duhovnim doživljajima. Božić je zgoda da otkrijemo pravu istinu o anđelima.

Jedan je došao Blaženoj Djevici. Poznat nam je i po imenu koje govori o Božjoj snazi – o onoj sili Svevišnjega koja će zakriliti Mariju u Nazaretu. To

je Gabrijel (Lk 1,19). Isti je onaj koji je prije Zahariji, ocu Ivana Krstitelja, u hramu donio Božju objavu (Lk 1,19).

Jedan vjesnik Božji pristupa i Josipu, ali to čini na drugi način. Ukazao mu se u snu (Mt 1,20). Možda ženska duša, kao i danas, lakše prima božanske signale, dok mužu treba tvrd san da bi Bog mogao na nj djelovati – kako to bijaše već kod Adama, Abrahama i Jakova. Ako je Djevici došao nešto prije ili u čas začeća, kod Josipa to se zbilo kada je Isusova Majka Marija već bila u drugome stanju. Premda se javljanja u snu, što će u još nekoliko presudnih – poznatih – događaja s Josipom učiniti, anđelova je zadaća vrlo jasna. On donosi poruku koja razjašnjava i otkriva pravo stanje stvari. Oslovljava Josipa imenom i, rekli bismo, prezimenom "sin Davidov". Izravno mu se obraća. Poznaje i njega i Mariju koja pod srcem nosi Dijete. Josipu ne samo da definira spasiteljsko ime i poslanje Isusovo, nego daje i izravne naloge. Josip se ne treba bojati prihvatiti ženu svoju, a djetetu će dati ime.

Anđeo je onaj koji objavljuje narav Isusovu. Anđeo je Božji poslanik čije su riječi djelotvorne. Evanđelje potvrđuje da je Josip, budan i svjestan, izvršio što mu je naredeno. Straha više nema, on uzima Mariju (Mt 1,24). Nakon poroda dat će djetetu upravo ono ime koje je anđeo izgovorio – Isus (r. 25).

Anđeli su, dobro znamo, aktivni i u samoj noći rođenja. Jedan javlja radostnu vijest pastirima, a čitave vojske nebeske hvale Boga. Pastiri su pritom

sličniji Djevici Mariji u Nazaretu nego li Josipu jer im anđeo fizički pristupa dok su oni budni, na straži nad svojim stadom. Prepoznaje njihov strah koji umiruje proglašavajući jednako “veliku” radost (Lk 2,10).

Zadatak je anđelov jednak. On donosi poruku, izgovara riječi koje najprije moraju odagnati strah. Upravo u riječima anđelovim o rođenju Spasitelja u gradu Davidovu najtočnije se opisuje funkcija anđela. Sam je izriče glagolom (εὐαγγελίζομαι, r. 10) koji je izveden od riječi “evangelje”. Anđeo naviješta radosnu vijest o Isusu. On je blagovjesnik, evangelizator. On donosi i razglašuje evangelje, blagovijest o Kristu Gospodinu (Lk 2,11).

Anđeli iznenada dolaze i opet se povlače u Božji prostor, ne ostaju, nisu ni Djevici ni Josipu ni pastirima na raspolaganju, ali poruka djeluje. Kao što je Josip čuo što mu je činiti, tako i pastiri čuju zapovijed koja je izravno njima upućena. “Pronaći ćete” (Lk 2,12) ima istu vrijednost kao i “pronađite!”, a valjanost toga naloga poznajemo. Uspješno su “pronašli Mariju, Josipa i novorođenče, položeno u jaslice” (Lk 2,16) – sve kako im anđeli rekoše. Riječ anđela, dakle, vodi k Isusu i to je najizvršniji dokaz da je pravi Božji glasnik, a ne neki zamišljeni lik ili slugan prijevare i laži.

Objava Božja

Rođenje Isusovo ima svoje prve plodove – neposredne, važne i lijepe. Josip upoznaje Mariju (Mt 1,25). Rođenje Isusovo u njihov život donosi poznavanje. Nema više bolnih sumnja i tjeskobnih planova. Između dva srca vlada razumijevanje jer imaju isto veliko poslanje od Boga.

Pastiri progovaraju jedni drugima, uspostavljaju kontakt i potiču se među-

sobno na akciju: “Hajdemo!” (Lk 2,15). Ohrabrenje koje im je nebeski glasnik izrekao uistinu je raspršilo velik strah i oni kreću. Rezultat je čudesan i zadivljujuće: kao što su sami primili objavu Božju (“obznanio nam je”, r. 15), tako će sami, vidjevši najavljeni znak, objaviti što im je rečeno o velikome događaju (“isprilovjediše”, r. 17). Sada oni postaju objavitelji. Dobivaju takoreći božansku ulogu. Čine svima ono što je njima učinio Gospodin. Sami su čuli i vidjeli što im bi rečeno, a sada se svi njihovi slušatelji dive onome što im od pastira biva rečeno.

Dolazak Isusov na svijet ima čudesne učinke. Slava koja pripada Bogu u visinama zaskvijetlila je siromašnim pastirima na betlehemske pašnjaci i obasjala ih (Lk 2,9.14). Kao što je nakon posvećenja prvoga velikog svećenika Arona Božja slava zasjala cijeloj okupljenoj zajednici Božjega naroda (Lev 9), tako su sada pastiri izabrani za susret s otajstvom. Oni će prema vlastitu svjedočenju spoznati da im se Bog objavio (Lk 2,15).

Dolazak Isusov na svijet čini da drevno proročanstvo bude prepoznato kao prava Božja riječ. Gospodin je po proroku govorio (Mt 1,22). I njegova riječ dobiva pravo tumačenje: Bog je s nama (Iz 7,14; Mt 1,23). To će i uskrsli Učitelj na kraju istoga evanđelja sa svoje strane potvrditi: Ja sam s vama u sve dane (Mt 28,20). To je tajna Isusova dolaska na svijet, to je velika radost. Tu tajnu vjere priopćio je glasnik pastirima. Spasitelj i Pomazanik, rođen u gradu Davidovu, jest sam Gospodin (Lk 2,11) – Bog koji je svoje sveto ime već u Starome zavjetu objavio, sada je tu u živoj osobi Sina. Bit će velik, reče glasnik (Lk 1,15). Ali sada je još malen, mali Bog – Božić. **IP**

Pismo P. Generala

Privredio: Damir Kočiš, SJ

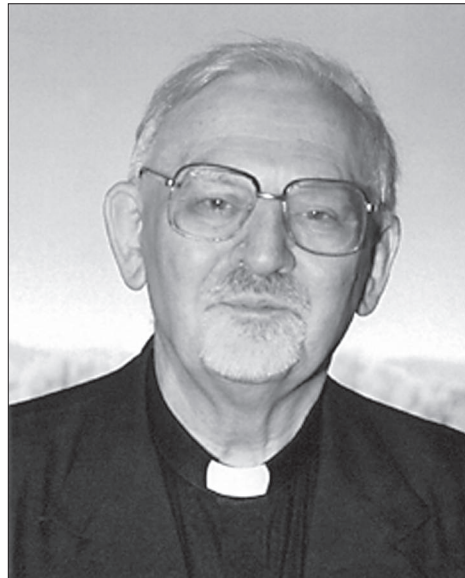
U povodu petstote obljetnice rođenja p. Jeronima Nadala te score 35. generalne kongregacije, P. General je 1. rujna 2007. uputio pismo svoj Družbi.

P. Nadal rođen je 11. kolovoza 1507. u Palma de Malorci u Španjolskoj. Vodeći računa o ulozi koju je p. Nadal imao u počecima Družbe te obogaćujući se nekim sastavnicama njegovoga iskustva i njegovim spisima, sve to može pružati svjetlo našem nastojanju u pripravi Kongregacije, ističe P. General. U tumačenju Konstitucija i Duhovnih vježba doista je p. Nadal postavljao pitanja koja nas se još danas tiču kada ispitujuemo savjest i nastojimo vrednovati život te zapanjujuću apostolsku djelatnost Družbe Isusove.

P. General primjećuje da je i sam p. Nadal prepoznat kao velik duhovni čovjek, ali istodobno i kao prvi organizator socijalne pomoći na Siciliji tijekom pet godina koje je istrošio navješćujući Božju riječ. Dok je bio zauzet u najrazličitijim djelima milosrđa, ipak se zadržavao "u središtu, kao jezičac na vagi" (DV 15) u svim svojim životnim izborima i apostolskim opredjeljenjima, puštajući uvijek Gospodinu slobodu zahvata na njegovu veću službu.

P. Nadal potiče isusovce da budu "kontemplativni u akciji". On nije želio formulirati neko načelo duhovnosti, nego radije opisati označnicu lika sv. Ignacija koji je u svim stvarima, djelovanju i u razgovorima osjećao i promatrao djelotvornu Božju nazočnost te je

iskusio duhovne stvari, ono naime što je on sam običavao izražavati riječima: valja naći Boga u svim stvarima. U duhovnome dnevniku piše: "Ne želim da budeš duhovan i pobožan samo kada slaviš misu ili kada si u molitvi; želim

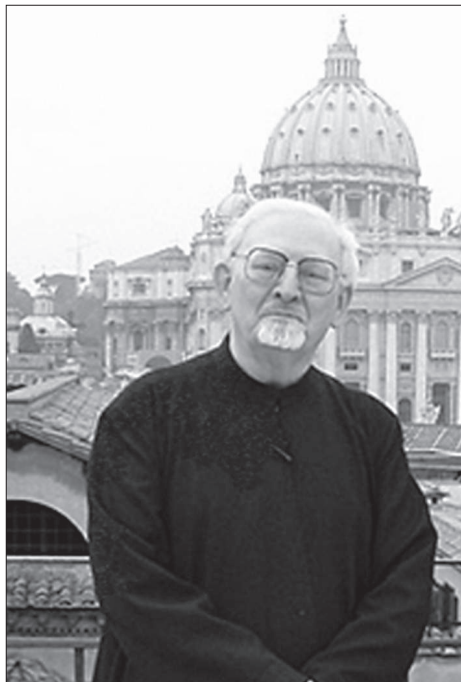

da budeš pobožan i duhovan kada se posvećuješ djelovanju da bi u tvojim samim djelima potpuno odsijevala snaga Duha, milosti i pobožnosti." Pravi razlog tomu jest što "mi ne djelujemo po sebi, nego u Kristu, njegovom milošću, i njegovom snagom, pa se može reći: ne, ne djelujem ja, nego Krist djeluje u meni i ja u njemu. Osjetiti u svim stvarima ono što bi Krist radio i odlučio".

Biti kontemplativan u akciji nije za p. Nadala tek jednostavan praktičan savjet ni pobožna želja. Nije riječ ni o izmjeni

trenutaka akcije i vremena molitve. P. Nadal opisuje familijarnost s Bogom koja je vlastita Isusovu drugu kao kružno kretanje i kojoj je izvor u pokretu Duha, a prolazi našim srcem i prelazi u konkretno apostolsko djelovanje da bi se vratila svom izvoru u Bogu.

Slično kao i njegov učitelj Ignacije, p. Nadal ne može zamisliti Družbu čiji bi život bila "rutina", bez vjere u budućnost i u kojoj bi isusovci bili neaktivni i hladni. Ako je Družba "žar", prema izrazu p. Nadala, to je istina jer ona "sa žarom traži spasenje i savršenost bližnjega", u strastvenoj ljubavi prema Kristu, za "njegova Vikara na zemlji" i za njegovu Crkvu.

U ovo vrijeme pripreme Generalne kongregacije, ako slušamo p. Nadala, najvažnije od svega jest "naći Krista tako da u svim stvarima osjetimo što bi Krist učinio ili odlučio u tome trenutku, kada bi bio tu". Tijekom skore Generalne

kongregacije zacijelo će biti potrebno skicirati lik novoga vrhovnog poglavara koji bi imao biti izabran, ali i to da se nađe učinkovitiji način za konferencije viših poglavara koji su obogatili upravu Družbe. Mnoge provincijalne kongregacije tražile su da se potvrdi naše poslanje vodeći računa o globalizaciji i ekologiji, o problemima koje uzrokuju migracije, o prisilnim preseljenjima ili o diskriminaciji. Bit će također potrebno promotriti svjetla i sjene udruživanja s ne-isusovcima u službi Družbi i Crkvi te također poslanja Družbe, bez koje mnoga naša djela nemaju budućnosti.

Sveti Otac je tražio od Družbe koja će se skupiti na Generalnoj kongregaciji da se ponovno izjasni glede poslušnosti koju profesori posebno izriču četvrtim zavjetom te tako očituju zauzetost sveopćega tijela Družbe. P. Nadal, koji je sudjelovao u nastajanju te posebne poslušnosti, piše: "U svemu onomu što činimo mi se što je više moguće sjedinjujemo s Papom jer on kao sveopći poglavar nosi odgovornost za sve ono čega nema u zasebnim situacijama. Mi se stavljamo njemu na službu na neposredan i sveopći način. To je izvor posebnoga četvrtog zavjeta Njegovoj Svetosti."

Kao što je p. Nadal u šesnaestome stoljeću bio sposoban animirati Družbu svojim komentarima Konstitucija, ovo je pismo nastojalo pokazati kako ono što nam je on prenio na temelju svojega iskustva i bliskosti sa sv. Ignacijem ima pomoći i nama u pripravi skore Generalne kongregacije. Ono što je on napisao u svom duhovnom dnevniku izgleda kao da je pisao za našu Generalnu kongregaciju: "Potrebni su obnova duha i nov način življenja i upravljanja da bi se u čitavoj Družbi očitovao nov zamah u svim stvarima", zaključuje P. General. **IP**

Uz stoti rođendan p. Arrupea

p. Marko Matić, SJ

Uvod

Provincijal p. Ivan Koprek u svome pismu od 4. listopada 2007. podsjetio je cijelu Provinciju na stoti rođendan pokojnoga generala Družbe Isusove p. Pedra Arrupea i pozvao sve zajednice da se dan prije, na blagdan sv. Stanka, 13. studenoga okupe na liturgijskome slavlju i mole za zvanja. Ta je obljetnica prilika da se osvrnemo na lik p. Arrupea pod tri vidika: Tko je on bio? Što je bilo najvažnije i najznačajnije u njegovu životu? Što je htio reći Družbi, a što mladu isusovcu?

Tko je bio p. Pedro Arrupe?

Rodio se kao najmlađi i jedini sin u religioznoj obitelji s petero djece 14. studenoga 1907. u baskijskome gradu Bilbao. Otac mu je bio vrstan arhitekt, čuveni tenor, velik štovatelj Srca Isusova, ljubitelj duhovnih vježba koje je obavljao svake godine u Velikome tjednu. Po naravi živahan, otvoren, u društvu zabavan, u socijalnome apostolatu veoma zauzet. Sve će to baštiniti mali Pedro. Majka mu je bila žena sveta života. Umrula je kada mu je bilo deset godina. Tom zgodom otac mu je rekao: "Pedro, izgubili ste svetu majku. No mislite uvijek na to da imate u nebu jednu drugu majku koja je još svetija." Osam godina kasnije umro mu je i otac u trenutku kada je procesija Srca Isusova prolazila ispod njegova prozora. Pedro se sjeća da je već od svoje treće godine svake godine sudjelovao sa svojim ocem u procesiji Srca Isusova. I

to će ostaviti tragova u njegovu religioznome životu.

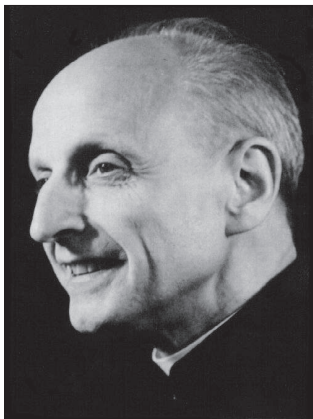
Studira medicinu u Valladolidu i Madridu. S dvadeset godina stupa, 15. siječnja 1927., u novicijat Družbe Isusove u Loyoli. Nakon izгона isusovaca iz Španjolske 1932. nastavlja studij filozofije i teologije u Belgiji i Nizozemskoj gdje je 1936. zaređen za svećenika. Godinu dana nakon toga odlazi u Ameriku na dvogodišnju specijalizaciju u medicini i psihijatriji. Po završetku specijalizacije odlazi 1938. u Japan, zemlju svojih snova još iz juniorskih dana, u kojoj će ostati sve do 1965. kada je na 31. generalnoj kongregaciji izabran za generala Družbe Isusove.

Kao učitelj novaka u Hirošimi doživjet će atomsku bombu. Postaje superiorom, viceprovincijalom i provincijalom u Japanu. Vodi Družbu temperamentno u burnim pokoncilskim vremenima punih 16 godina sve do 1981. kada je doživio moždani udar, a pati za nju prikovan na bolesnički krevet punih deset godina sve do uoči

blagdana japanskih mučenika kada ga je Gospodin 5. veljače 1991. godine pozvao u svoju i njihovu slavu.

To je okvir života od 84 godine.

Što je bilo najvažnije u njegovu životu?

“Lourdes i milost zvanja”, odgovorio je p. Arrupe. Kao student medicine proveo je 1926. god. tri mjeseca u Lourdesu prateći rad kontrolnoga ureda. Doživio je na svoje oči čudo. Mladić dvadesetih godina u kolicima, sav zgrčen od dječje paralize, uspravio se u trenutku kada ga je biskup u procesiji s Presvetim blagoslovio. Tu je mladi Pedro doživio Božju moć koja zahvaća u povijest. Tu je susreo živoga Isusa u euharistiji. Tu se do nogu Majke Božje rodilo njegovo zvanje. Prekida studij medicine i tri mjeseca nakon toga odlazi u novicijat Družbe Isusove u Loyoli. Lourdes je njegov Damask, njegov gorući grm. Ta trostruka milost – iskustvo Boga, blizina euharistijskoga Isusa, ljubav Isusove Majke – obilježavat će sav njegov kasniji život i rad.

Što je kao general htio reći Družbi?

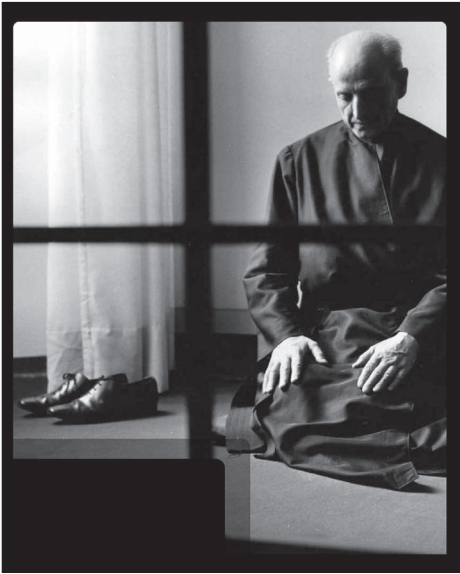
Govoreći višim poglavarima 1971. godine ističe da pitanje iskustva Boga u

našemu isusovačkom životu mora biti glavno pitanje. Podsjeća na sv. Ignacija koji od svakoga isusovca u “Formuli” traži da se “brine najprije za Boga, a onda za ovaj svoj Institut koji je neki put do njega”. Svjestan da se do takva susreta s Bogom dolazi po osobnoj molitvi, upozorava poglavare na njihovu odgovornost i zahtijeva da sa svakim razgovaraju o njihovu molitvenomu životu i da im pomognu naći vrijeme, sredstva i uvjete za molitvu po kojoj se Boga nalazi.

Susret s Bogom odrazit će se uvijek kao “priljubljanje Kristu”. Upitan: Tko je za nj Isus Krist, odgovorio je: “Za mene je Isus Krist sve... Uklonite Krista iz moga života, i sve će se srušiti, kao tijelo kojemu uzmete skelet, glavu i srce.” Odgojitelji se moraju truditi da se mlad isusovac egzistencijalno susretne s Kristom. P. Arrupe govori o osobnome odnosu, o egzistencijalnoj povezanosti, o dodiru s Kristom. Put do takva susreta je intenzivan duhovni život, prije svega osobna, intenzivna molitva, onakva kakvu je Ignacije upućivao Mariji da ga pridruži svome Sinu. Sam je p. Arrupe volio reći da je njegova trajna molitva za Družbu “da nas Marija pridruži svome Sinu”.

U posljednjemu svom velikom govoru održanu na tečaju ignacijanske duhovnosti 1981. pod naslovom “Ukorijenjeni i utemeljeni u ljubavi” p. Arrupe ostavlja kao oporuku cijeloj Družbi nešto što je kao sjeme ponio iz svoje roditeljske kuće, a u Družbi kasnije razvijao, a to je štovanje Srca Isusova. Priznaje da je za vrijeme svoga generalata iz pastoralnih razloga razmjerno malo govorio o toj temi, a sada potkraj života i generalata osjeća da to ne smije prešutjeti. “Ako želite moj savjet, nakon 53 godine života u Družbi i gotovo 16 godina da sam joj vrhovni poglavar, rekao bih vam da ima silna skrivena snaga

u toj pobožnosti prema Srcu Kristovu. Svaki od nas treba da je otkrije za sebe – ako već to nije učinio – i tada, dubo-

ko ponirući u nju, neka je primijeni na svoj osobni život na bilo koji način mu to Gospodin nadahnua ili podijelio. Tu je izvanredna milost što nam je Bog nuđa... Naš bi apostolat dobio novu snagu i mi bismo vidjeli njegove učinke vrlo brzo i u našim osobnim životima i u našim apostolskim djelatnostima.

Nemojmo se priključiti 'mudrima i umnima ovoga svijeta' od kojih Otac sakriva svoje istine i tajne, dok ih objavljuje onima koji jesu ili se čine 'malenima'. Imajmo onu jednostavnost srca koja je prvi uvjet za duboko obraćenje: 'Ako ponovno ne postanete kao mala djeca...' To su Kristove riječi", veli p. Arrupe, "a mi bismo ih mogli prevesti na ovaj način: 'Ako želite, kao pojedinci i kao Družba, ući u blaga Kraljevstva te ga pomoći izgrađivati izvanrednom uspješnošću, učinite se kao oni siromasi kojima želite služiti. Vi tako često ponavljate govoreći da su vas siromasi naučili više nego mnoge

knjige; naučite, dakle, od njih ovu veoma jednostavnu zadaću: priznajte moju ljubav u mom Srcu." Tim riječima p. Arrupe završava svoju oporuku Družbi nekoliko mjeseci prije moždanoga udara i prije oprostaja od aktivna djelovanja. Povjerava Družbu Srcu Isusovu. To se može usporediti s Isusovom posljednjom željom iz oprostajnog govora: "Ostanite u mojoj ljubavi."

Što bi rekao mladiću koji želi stupiti u Družbu Isusovu, pitao ga je Silvano Straca, urednik katoličkih novina "Avenire". P. Arrupe je odgovorio: "Ne dolazi ako se bojiš, ne dolazi ako ne ljubiš Crkvu kao majku, ne dolazi ako ne misliš da svojim dolaskom Družbi uslugu činiš. Dođi ako ti je jedina želja Kristu služiti, dođi ako imaš čvrstu kičmu, dođi ako imaš razborit, otvoren i bistar duh, dođi ako imaš srce veće nego svijet, dođi ako se znaš nasmijati dobru vicu, a nekada i samome sebi."

Što je htio reći mladomu isusovcu?

Na pitanje koje mu je postavio p. Jean-Claude Dietsch: kako zamišlja mlada isusovca danas, napose u Europi, odgovorio je: "Prije svega treba da je, kako veli sv. Ignacije, 'ostavio djetinjstvo iza sebe', da je imao iskustvo koje svaki dobar mladi katolik u normalnu otvorenu ozračju ima: obiteljski život, vrijeme studija i čak – možda – da je bio duže vrijeme zaljubljen u mladu djevojku, što spada u iskustva mlada čovjeka koja – razumije se – u Družbi Isusovoj ne može nadoknaditi. Osim toga – a ovo je važno – mora biti čovjek koji se angažira, koji se osjeća sposobnim preuzeti na se obvezu slijediti Isusa Krista čitava života, i čovjek ideala, koji ima želju učiniti nešto veliko za Crkvu, za svijet. Konačno: čovjek za druge." P. Arrupe ostaje poruka svima i danas!

Naš brat Franjo

Razgovor vodili: Ivan Mandurić, SJ, i p. Niko Bilić, SJ

U Družbi Isusovoj osim svećenika postoje i dragocjeni pomoćnici koje obično zovemo „časna braća“. Posvećuju se Bogu zavjetima u istom isusovačkom – svećeničkom – poslanju kroz akciju i kontemplaciju. Brat Franjo Ereiz dugo je radio u Zagrebu i upravo on bijaše zaslužan da je „Ignacijev put“ dolazio do vas, dragi čitatelji. U ovom broju razgovaramo s njime.

IP: Brate Franjo, nije dugo da ste došli u Split nakon službe u našoj Palmi. Kako Vam ide?

Ispočetka mi je Palma nedostajala jer sam ondje proveo preko 40 godina. Najviše mi je nedostajao dnevni susret – “rekreacija” braće.

U splitskoj kući je naš novicijat. Tu se novaci spremaju za isusovački poziv, bilo za svećenike, bilo za časnu braću. Trenutno imam velik broj zaduženja: minister sam kuće, ekonom, nabavljač, sakristan, podrumar, vrtar, ... a preuzeo sam i dovršenje radova u kući i crkvi.

IP: Isusovci često idu na neko novo mjesto. Kod Vas je drukčije, zar ne?

Ovo mi je prvi premještaj. Do sada sam bio stalno u Zagrebu u Palmotićevoj. Ispočetka sam pomagao pokojnome bratu Kranjčecu pa su me u šali zvali “mali Kranjčec” ili su govorili: “Franjo uči za Kranjčeca.” Poslovi su se množili. Poslije smrti br. Kranjčeca preuzeo sam sve što je trebalo: pripremu i dostavljanje Maloga vjesnika, slanje isusovačkoga Kataloga, “Ignacijeva puta”, provincijalovih pisama, dopisivanje s dobročiniteljima Misnoga saveza, brigu za zaposlenike, za zdravstveno osiguranje subraće, za provincijske račune, pogotovu dok se gradila crkva i pastoralni centar na Jordanovcu te biblioteka i Fakultet...

Teško je opisati rad u Palmotićevoj kao naporan ili lagan, bilo je i jednoga i

drugoga. Najdraže mi je bilo kada sam uz svoj posao mogao činiti i drugima sitne usluge, bilo u crkvi, bilo u kući.

IP: Kako je započeo Vaš životni put i kako ste došli u Družbi Isusovu?

Dolazim iz župe Bežlja kod Teslića u Bosni i Hercegovini. Kao dječak nisam nikada ni čuo da postoji časni brat. Moj je stariji brat otišao u Zagreb pa me je vukla želja da pođem za njim. Svećenik koji ga je poslao u Zagreb, kada je doznao da i ja želim poći, rekao je u šali mome tati: “Neka mali dođe koji mjesec kod mene na župu da se ne bi, došavši u Zagreb, najeo bijeloga kruha i pobjegao.” Mislim da su na moje duhovno zvanje najviše utjecale molitve

moje majke koja je bilo pobožna i požrtvovalna, a i primjer starijega brata.

Zašto baš isusovac? Za druge redovnike nisam ni znao, a moj me župnik uputio u isusovce, oni su me prihvatili, meni se sviđjelo i osjetio sam da mi je tu mjesto!

Imao sam jedno vrijeme, nakon završetka 8. razreda, želju nastaviti gimnaziju i ići za svećenika. Međutim, u to se doba za "Glasnik Srca Isusova i Marijina" tražio školovan knjigovođa pa sam krenuo u ekonomsku školu. Nisam se pokajao.

Nikada nisam bio u krizi da napustim svoje zvanje. Daleko od toga da nisu nikada u "sušnim" vremenima dolazile i takve misli, ali nisu ostavljale dublji korijen.

IP: Kakva je bila Vaša obitelj?

Dolazim iz brojne obitelji. Bilo nas je trinaestero, ali dvije sestre i jedan brat umrli su još kao mala djeca. Sada nas je devetero živih, šestorica braće i tri sestre, jer je prije tri godine umrla sestra koja je bila udana u Puli. Majka mi

je umrla pri porodu najmlađega brata 1960. u mojoj 13. godini života. Mlađa mi je sestra redovnica kod sestara Naše Gospe, s. Jasminka, dok drugi imaju svoje obitelji.

IP: Časni brate, što je Vaš ideal za život u Družbi Isusovoj?

Služiti drugima. Svi mi zapravo služimo drugima i drugi nama, počevši od majke u obitelji do predsjednika ili biskupa. Pa i Krist je rekao: "Nisam došao da mi služe, nego da služim." Nije teško služiti ako se služi s ljubavlju.

Uzor mi je sv. Josip koji je bio velik u svojoj jednostavnosti i poniznosti. Puno puta sam razmišljao: da mene nema, moje bi poslove morao raditi neki svećenik te bi zapustio svoje svećeničke dužnosti. Eto, i sam sudjelujem u apostolskome poslanju svoje subraće svećenika. I u tome nalazim potvrdu svoga rada.

IP: U Palmi smo bili navikli na Vašu stalnu prisutnost. Kako ste Vi doživjeli prijelaz na novo poslanje?

Od kako sam doznao da idem u Split pa do sama odlaska, prošlo je nekoliko mjeseci tako da sam imao vremena urediti poslove. Oprostio sam se od svoje rodbine i prijatelja. Sve je išlo lako, jedino me je neposredno prije polaska na vlak malo “steglo” oko srca i u grlu kada sam se opraštao sa subračom u Palmi.

Već je prošla godina dana od dolaska u Split i uvelike sam prigrlio novu situaciju i ljude. Lako se priviknuti na nešto lakše, a i klima mi odgovara, jer volim sunce i toplinu, a toga ovdje ima od proljeća do jeseni.

IP: Je li Vam lijepo biti isusovački brat?

Svako je zvanje lijepo ako se čovjek u njemu “nađe” i ako ga zavoli, pa tako i zvanje časnoga brata. Danas služba časnoga brata zahtijeva da zna “baratati” računalom i internetom, kao i s metlom ili kojim drugim alatom, tj. treba biti svestran. Najbolje je rasti i cvasti tamo gdje si posijan – u zvanju koje si odabrao.

Uz moj redovit posao veseli me planinarenje i skupljanje ljekovitoga bilja za čajeve. U Zagrebu sam se bio povezao s prirodoslovnim društvom “Ljekovita biljka”. S njima sam išao po Samoborskome gorju i upoznao se s ljekovitim biljem, a volio sam zaigrati i na balote...

IP: Sada se, uz ostalo, brinete za omiljenu crkvicu Srca Isusova na Manušu. Kako to izgleda?

U crkvi ima puno toga što brat može raditi. Nije to samo otvaranje, zatvaranje te čišćenje i kićenje crkve. Tu je i briga za misno ruho i crkveno posude. Treba se pažljivo brinuti za misne nakanke i biti ljudima na usluzi. Čovjeku

puno znači da si ga lijepo u sakristiji primio i saslušao, pa makar mu i ne mogao uvijek ispuniti želju. Na brizi su mi i milodari koje vjernici daju za Crkvu, misije i druge dobrotvorne svrhe. O svemu tome treba voditi računa.

IP: Zvanje časnoga brata u Družbi Isusovoj velika je dragocjenost i rijetkost. Što Vi kažete?

Mnogima je teško rastumačiti što je to časni brat, to bismo morali potvrditi i posvjedočiti svojim životom. Ljepota zvanja časnoga brata je u tome što si u Družbi Isusovoj dionik svega duhovnog blaga redovničke zajednice. O svome zvanju rijetko kome mogu pričati jer oni s kojima se družim to već znaju, a drugi teško shvaćaju što to znači biti časni brat.

Časne braće je, istina, sve manje i kod nas i u svijetu. Ima tu više razloga. Jedan od razloga je manjak smisla za žrtvu i samozataju. I pad nataliteta također utječe na manjak duhovnih zvanja, a pogotovo za braću. Da me netko zapita, sigurno bih mu preporučio da postane časni brat ako je spreman na žrtvu i odricanje.

Mladi bi se mogli oduševiti pozivom časnoga brata, ali nažalost nemaju gdje o tome saznati. Nema kod nas gotovo nikakve literature kojom bi se mlad čovjek mogao informirati i razabrati je li to njegovo zvanje.

I danas se može biti časni brat i ne biti razočaran ako svoj poziv zavoliš i sav se daš. Brat je kao svijeća na oltaru. Svijeći na oltaru je svrha da gori, tako je i život časnoga brata poput svijeće koji izgara za druge.

IP: Dragi brate Franjo, od srca Vam hvala na razgovoru!

Osječka zajednica

p. Zvonimir Rubinić, SJ

Kada su Turci napustili osječku tvrđavu 26. rujna 1687. godine, tri dana poslije u nju je ušla kršćanska vojska, a s njom i vojni kapelan, češki isusovac Gašpar Dirik, kojemu su se kasnije pridružili Gašpar Franz i Tomo Glavinić. Za redovit kršćanski život bio je potreban crkveni prostor za koji su preuredili tursku džamiju u prvu osječku crkvu i posvetili je sv. Mihovilu.

Temelje za svoju rezidenciju u Tvrđi postavili su 1719. godine, a dovršili 1783. U blizini župne ckeve sagradili su 1704. crkvicu sv. Franje Ksaverskome, a u Donjem gradu podigli su kapelu Snježne Gospe.

U Aljmašu su isusovci počeli graditi crkvu 1708., a završili 1713. godine. Supružnici Mihael i Dragica Ebrić daruju isusovcima kuću, "zadužbinu" sina Berislava koji je kao maturant umro 1929. godine u Zagrebu. U Osijek dolazi 25. rujna 1933. p. Mihael Verner i uređuje u darovanoj kući isusovačku rezidenciju, a u njoj kapelicu posvećenu Presvetomu Srcu Isusovu. Na svetkovinu sv. Franje Borgije, 10. listopada, blagoslovljene su kapela i naša nova kuća u Osijeku.

Radi pastoralnih potreba osječki isusovci kane graditi crkvu s rezidencijom i konviktom. Gradnja svetišta počela je 1940. godine, a u listopadu je posvećen temeljni kamen prema projektu ljubljanskoga arhitekta Jože Plečnika. Kriptu i zidove crkve visoke gotovo sedam metara do temelja su srušile ko-

munističke vlasti 1958. godine. Na tome mjestu danas stoji osječka tržnica.

Pastoralni rad prve trojice isusovaca odvijao se vođenjem katoličkih društava, organizacija muške i ženske mladeži te učenika. Osnivaju i vode Marijine kongregacije i u njima razvijaju bogat vjerski kulturni i karitativni rad. Iz toga zauzeta apostolskoga rada nicala su i duhovna zvanja za Družbu.

Pastoralni rad poslije Drugoga svjetskog rata nastavljen je u staroj kapelici. P. Aleksandar Barbalić godine 1977. proširio je kapelu prema vrtu rezidencije i uredio veliku dvoranu. Time je opet stvorio mogućnost razgranata pastoralnoga rada osječkih isusovaca.

Iduće godine, 2008., napunit će se 75 godina od ponovna dolaska isusovaca u Osijek. Skroman, ali vrijedan jubilej. Tijekom tih 75 godina izredalo se mnoštvo patara i časne braće koji su nesebično uložili svoje sile i tako dali doprinos duhovnome životu ovoga grada na Dravi.

Pastoralni i apostolski rad u rezidenciji danas odvija se u dva pravca.

On je jednim dijelom vezan uz crkvu ili svetište Srca Isusova. Svakoga dana slave se dvije sv. mise s redovitim ispovijedanjem dok su nedjeljom sv. mise uglavnom prilagođene pojedinim dobnim skupinama. U 7.00 sati je misa za stariji svijet, u 9.00 je pjevana sv. misa za srednju dob, koja je vrlo dobro posjećena, a u 12.00 je misa za mlade koji je i animiraju. Od nedavna uveli smo u ovome terminu jednom mjesečno misu na latinskome jeziku radi naših gimnazijalaca i osoba klasične naobrazbe. Također, svake prve nedjelje u mjesecu slavi se misa na njemačkome jeziku. U 18.30 je još jedna vrlo dobro posjećena misa za one koji nisu stigli na ranije termine.

Uz ovaj redovit ritam obavljaju se klanjanja pred Presevetim, i to svake subote, svakoga 15. u mjesecu i svakoga četvrtka pred prvi petak. Budući da je crkva posvećena Presvetomu Srcu Isusovu, veoma svečano slavi se blagdan Srca Isusova, na koji svake godine sv. misu predvodi naš biskup, mons. dr. Marin Srakić.

Naša crkva mjesto je kamo vjernici sa svih strana grada rado dolaze na molitvu i gotovo preko cijeloga dana nekoga se može naći na molitvi. U mjesecu svibnju i listopadu obavljamo pobožnosti na čast BDM, na kojima naši skolastici svakoga dana predmole krunicu i vjernici dolaze u lijepu brojju.

U rezidenciji se okupljaju različite katoličke udruge: Marijina legija, Katolička udruga liječnika, Katolička udruga medicinskih sestara i tehničara, Udruga prosvjetnih djelatnika, Taizé... Svi oni sastaju se svaki tjedan ili svaki mjesec, ili povremeno, no duhovnu brigu o njima vodimo kroz nagovore i duhovne obnove. Nekoliko puta kroz godinu organiziramo duhovne vježbe za one koji žele. Također svećenici po župama rado nas zovu i mole za pastoralnu pomoć. Drugi dio apostolskoga rada sve više je usmjeren na našu Isusovačku klasičnu gimnaziju. Za gimnazijalce u korizmi i adventu te vikendom organiziramo duhovne vježbe po skupinama. Svaki drugi utorak dolaze k nama na sv. misu kod

koje pjevaju i sviraju, a nakon svete mise imaju zajedničko druženje. Neke duhovne sadržaje pokušavamo dati i našim profesorima i roditeljima učenika.

Kako se naš broj pomalo povećava, nadamo se da će i naš rad biti još kvalitetniji na svim područjima. Ljubav i zahvalnost naših vjernika prema isusovcima svakodnevno su vidljive. Širina njihova slavonskoga srca i duše prelijeva se i na nas u različitim znakovima dobrote. Oni našu crkvu doživljavaju kao svoju i pomažu joj darovima, a posebno cvijećem, i to najljepšim ružama. A mi nastojimo svojim radom i spremnošću, biti im na usluzi i duhovnoj pomoći. **IP**

Otok Gospe od Milosti

Ivan Mandurić, SJ

Ako vas put vodi k Otoku Gospe od Milosti, onda se, prije samoga prelaska na otok, vjerojatno već nalazite u isusovačkoj kući na obali, gdje vas je gostoljubivo dočekaao časni brat Ivan Rosandić, pa bacate pogled prema moru čekajući prijevoz, već gledate bijelu barku koja upravo po vas dolazi, a iza nje na horizontu mora zadržavaju vas konture malenoga otoka s kojim kao da je srastao stari samostan i crkveni toranj, čempresi, zidine i palme. Taj prizor najednom vas neodoljivo počme privlačiti. A i isusovac pod bijelim šeširod koji po vas dolazi, što se više približava, to više vam se čini kao da je izišao iz minulih vremena te mu silno zavidite. I odmah ćete shvatiti koja je vrijednost takva dragulja od otoka kao izmišljena za bijeg od svega onog što nam oduzima mir: tamo vas neće stići ni naći vreve i napasti od kojih upravo bježite. Stari je samostan, koji je sve samo ne luksuzan, baš ono što vam treba.

Zanimljivo je da je iz nekakvih takvih pobuda i naseljen ovaj otok, negdje u drugoj polovici petnaestoga stoljeća, kada su se na njemu nastanili svećenici koji su htjeli živjeti povučeno od svijeta. A nepuno stoljeće kasnije tu se naseljavaju franjevci i ostaju sve do 1800. g. kada ga napuštaju, a preuzimaju ga svjetovni svećenici. Samostan se obnavlja 1900. g. i uređuje se kuća za đake biskupijskoga sjemeništa. Jedno vrijeme je bio i nacionaliziran,

a vraćen je Crkvi 1967. kada ga, kao i brigu oko pripadajućih župa, na molbu tadašnjega administratora kotorske biskupije, preuzima Družba Isusova, prepoznajući njegove posebne potencijale i pogodnosti za duhovne vježbe i za odmor drukčiji od drugih.

Uz ukusne ručke ili večere, koje p. Janko Rogina znalački i s užitkom spravlja, dok vas bude dvorio, čut ćete

od njega štorije o prošlim vremenima otočkoga života te će vam oživljavati slike iz prvih vremena kada su tu došli isusovci, o komunističkome i predratnom vremenu, pa i o suvremenim neizgodama te ćete kroz njegova pričanja upoznati i povijesne likove otoka i njihove karakterne osobine, šarm i mar, patara Korena, Opata, Markovića... i časnu braću koja su naizmjenice o otoku vodila brigu, a osobito brat Mato. I čut ćete sve o načinu života koji je tu do nedavna bio, pa i o vrludanju kroz komunističku nenaklonost, i to iz njegova vlastitoga iskustva. Naime, p. Janku ovo je drugi mandat na Otoku, a prvi se odvijao još prije kojih 20-ak godina.

Nikako se nećete osjećati kao gost, nego, naprotiv, baš kao da je sve vaše: grožđe u vrtu, smokve, mandarine i marelice, i sve što zrije i miriše, a tako i more i obala. Tako ćete početi suosjećati sa svim nedaćama i problemima koji tište vašega domaćina, vodiča i kuhara, kroničara, svećenika... kako li ga već doživite. Raspitivat ćete se o potrebama i problemima... Vjerojatno i o tome što je i meni ispričao: kako je još zimus, izlazeći iz barke, ponovno pao u more i slomio dva rebra i tako otvorio sezonu kupanja. Ali događaju se i lijepi stvari: evo, kako priča, vrlo dobro napreduje zamjena već davno dotrajale stolarije, njih 50-ak. No s posebnom radošću priča o tome kako je napokon dobio značajniju donaciju te sada kreće akcija renoviranja tornja koji je stradao od potresa davne 1979. g. i koji neobnovljen još svjedoči o naravi svih minulih režima. Sada će se, eto, i to riješiti, dolazi bolje vrijeme.

Činjenica da se Otok Gospe od Milosti nalazi u prelijepoj i znamenitoj Boki kotorskoj, svjedokinji burnih i slavni minulih vremena i hrvatske povijesti, budit će vam maštu te ćete pokušati odvrtnuti film ili zamisliti slike o poznatoj i slavnoj bokeljskoj mornarici. U aranžmanu p. Janka lokalni moreplovci omogućit će vam da sve odgledate s mora. Pa sada zamišljajte kako je to bilo, primjerice, jedriti Mlečanima, Bokeljima ili ruskim mornaričkim pitomcima koji su se kod Bokelja školovali... Ali, što god i kako god zamislili, kada uplovite dublje, u drugi dio zaljeva, i kada se pred vama ukažu dva druga biser-otoka – među njima i čuvena Gospa od Škrpjela – a iza njih se zabijeje Perast i Risan i njihove velebne, bogate i brojne katoličke crkve, dvori i palače... shvatit ćete da je sve što ste zamišljali bilo preosudno.

A ako onda zaplovite desno, za dvadesetak minuta ćete iz daljine ugledati, ni manje ni više, nego upravo Kotor! Najprije ćete uočiti njegove zadivljujuće zidine kako se odvažno obaraju niz strme litice pod kojima se skrio povijesni glavni grad Boke. Kada sidete na obalu, općinit će vas neočekivana ljepota gradića: lijepi trgovi, predivna katedrala i sva sila zgusnute povijesti crkava krcatih stoljećima, velebnih palača i spomenika, svjedoka kulture slavni ljudi i naroda iz slavni vremena.

Ali ipak, ako ste doista jedan od onih koji, u bijegu od vreve i svakojakih šarenila, traže mir i ako ste netko koga zanima duhovni život i potraga za vlastitim dubinama, nakon jednodnevnih izleta kakvih ovdje možete imati na pretek, rado ćete se vraćati u okrilje Otoka Gospe od Milosti, pod skute njegova mira. Možda će vam tek tada sinuti smisao i značenje njegova imena pa će vam se možda učiniti da se utječete njoj samoj: Gospi od Milosti, na njezinu otoku toliko drukčijemu od svega, posve drukčijemu. Vremenom ćete sigurno uvidjeti, možda šetkajući tihim vrtom ili jedne mirne večeri sjedeći na terasi i gledajući u zvjezdano nebo, daleko od nemira, s dobrim mislima na tragu vlastitoga sebe... shvatiti da je svaki odmor na ovom mjestu, zapravo, duhovni program. Možda se prisjetite da ste upravo plovili zaljevom svetaca: bl. Ozane Kotorske, bl. Gracija iz Mula i sv. Leopolda Mandića, pa se i zapitate: možda ima neke veze između ova dva misterija, Boke i svetaca? I priznat ćete da, kada Otok Gospe od Milosti ne bi postojao, trebalo bi ga doista izmisliti; otok ničim prebogat, ničim... osim onim što vam baš najviše treba: mirom i Božjom blizinom. **IP**

Rezidencija u Palmotićevoj

Antonio Kolar, SJ

Nakon što prođe Trg bana J. Jelačića u smjeru Trga kralja Tomislava, hodočasnik oštra oka će, podigavši pogled ponad prekrasnih fontana parka Zrinjevca, zamijetiti velebne tornjeve *basilice minoris*, posvećene Presvetomu Srcu Isusovu. Pod njezinim tornjevima žive i vojuju za Krista isusovci Hrvatske pokrajine Družbe Isusove. A navesti sve mnoštvo apostolata i poslova kojima se oni bave nemalen je posao. Ipak, odvažujem se predstaviti zajednicu koju ćete, bude li interesa, bolje i detaljnije upoznati ako sami odete onamo.

Zajednicu rezidencije u Ulici Junija Palmotića sačinjavaju patri i časna braća koji, svaki na svoj način i u svome poslu, slavi Boga. Sama rezidencija sagrađena je oko bazilike koja je ujedno i župna crkva. Tek što iz Palmotićeve ulice kroz haustor udete u prostrano dvorište, ugledat ćete knjižaru FTI-a, prostorije SKAC-a, udruge "Kap dobrote", Zaklade biskupa J. Langa, misijski ured, vjeronaučne dvorane u kojima se, uz vjeronauku, nerijetko organiziraju razne tribine i predavanja. U nastavku "betonskoga dvorišta" naići ćete na prekrasno "zeleno dvorište" urešeno ukrasnim grmljem, drvećem, jezercem, šljunčanim stazama te poprskjem misionara isusovca p. Ante Gabrića. U trenutcima nakon apostolskih i pastoralnih napora patri i braća u malenu parku druguju s Gospom moleći njezinu kronicu. Zahvalni smo Gospodinu

na toj maloj oazi usred šume asfalta.

Dani življeni u isusovačkoj zajednici pletter su molitve i djelotvorne ljubavi pretočen u rad za kraljevstvo Božje i dobro ljudi. Primjer takva nesebična predanja časna su braća koja samozatajno i besprijeckorno uređuju prostore bazilike, vode sakristiju, knjižaru, krojačnicu, vode nabavku kućnih namirnica, misijski ured i uvijek radosno doprinose ljepoti zajedničkoga života naše zajednice.

Patri se bave širokom paletom pastoralnoga. Tako "tim", na čijemu je čelu p. Pavin, a uz njega su patri Batinić i Knežević, vodi vrlo razvijen apostolat davanja duhovnih vježba u svakodnevici.

Termini su gotovo posve popunjeni, a mnogi se još uvijek žele prijaviti. Davanje duhovnih vježba specifičan je isusovački apostolat tako da gotovo svi patri od vremena do vremena odlaze u samostane diljem domovine i izvan nje prenijeti izvrstan put traženja i nalaženja Boga koji su u baštinu primili od svoga duhovnog oca, sv. Ignacija Lojolskoga.

“Tko pjeva, dvostruko moli.” Ako je to istina, pitam se postoji li gradacija po kriteriju ljepote pjevanja?! Ako je tako, tada naš zbor “Palma” moli Boga

stostrukom molitvom. Doći na nedjeljnu misu u 11 sati pravi je dar samome sebi jer na toj misi pjevaju “Palmaši”. Nemalen je broj prvih mjesta koje su osvojili diljem svijeta na natjecanjima pjevačkih zborova i time zaslužili spomen u krugovima poznavatelja zborškoga pjevanja. Njihov primjer promatraju i djeca koja uz s. Marijelu od “malih nogu” pjevaju. Kada dođu do srednjoškolskih dana, neki od njih posve spontano postaju članovi “Oaze”,

skupine srednjoškolaca okupljenih oko molitve i glazbe.

Svakodnevnica nam ne bi bila moguća bez laika koji su sastavni dio naših života. Zalaganjem u kuhinji, popravljanjem svih oronulih dijelova stoljetne rezidencije i njezinim čišćenjem oni postaju dio Družbina doprinosna spasenju svijeta.

I sve ostale napore koji se pod ovim dijelom neba događaju nije lako iscrpiti. Svakako, trudimo se da naši napori oslikavaju Ignacijevu geslo i doista budu na veću Božju slavu. **IP**

Ignacijanski suradnici prvi put zajedno (2)

Ivana Hren, prof., koordinatorica projekta

U prošlom broju objavili smo prvi dio izvještaja o susretu koji je održan pred kraj isusovačke jubilarne godine. Ovoga puta predstavljamo ostale okupljene udruge.

Radni dio susreta 2. prosinca 2006. nastavljen je poslijepodne u svečanoj dvorani Antuna Bauera na Jordanovcu u Zagrebu predstavljanjem nazočnih zajednica, udruga i pokreta. Predstavili su se:

Zajednica vjernika "Jordan" nastala je spontano kao "zajednica mladih vjernika" na Jordanovcu pri Kolegiju Družbe Isusove, akademske godine 1968./69. pod vodstvom tadašnjega kateheta prof. dr. p. Ivana Fučeka. U trideset idućih godina kroz zajednicu je prošlo više stotina mladih. Glavni oslonci života i rada bili su: nedjeljna liturgija, tribine i predavanja četvrtkom, zajednička molitva ponedjeljkom, hodočašća (M. Bistrica i dr.), duhovne vježbe u Opatiji. Pjevački zbor mladih sudjelovao je na misnim slavljinama mladih nedjeljom u 11 sati, a prema potrebi i zajedno sa župnim zborom, na koncertima, festivalima i mladim misama. Izdavali smo list "Jordan" (do pet puta godišnje), organizirali smo prigodne recitale i priredbe, ali i izlete i ljetovanja. Zajednica je djelovala u četiri generacije, a i danas se sastaje na ovome specifičnu "teološkom mjestu" gdje je nastala. Članovi njeguju solidarnost, brojne su obiteljske veze, kumstva i prijateljstva.

Filozofski fakultet Družbe Isusove je visokoškolska ustanova. Nakon

burne isusovačke povijesti u Hrvatskoj i svijetu, 1989. godine u Zagrebu osnovan je Filozofski fakultet Družbe Isusove, četverogodišnji studij s dva smjera: filozofijom i religijskim znanostima. Osnovni ciljevi Fakulteta su promicanje filozofskoga studija, istraživanje filozofskih problema, sustavno proučavanje filozofskih grana, buđenje filozofske refleksije te priprema studenata za nastavni i istraživački rad na području filozofije. Studentski projekt "Hrvatski znakovni jezik na internetu" osvojio je ravnopravnu nagradu na natjecanju "The Stockholm Award 2000".

Misija Centra za bioetiku je promicanje i razvoj bioetike u svjetlu nauka Katoličke crkve istraživanjem, edukacijom, savjetovanjem i izdavačkom djelatnošću te brigom za tradicionalne vrijednosti društva, posebice one koje se odnose na dostojanstvo ljudske osobe te postupanje s ostalim stvorenjima. Centar je pokrenuo nizove izdanja FTI-a "Bioetika" i "Donum vitae". Od 1991. objavljeno je 16 knjiga koje su većim dijelom zbornici radova vodećih znanstvenika i stručnjaka o nekim od najizazovnijih bioetičkih pitanja: ekologiji, AIDS-u, drogi, pobačaju, statusu ljudskoga embrija, strahu, medicinskoj etici, braku, obitelji. Centar je registriran pri UNESCO-u, ostvaruje suradnju s The European Group on Ethics in

Science and New Technologies i član je The European Association of Centers of Medical Ethics, kao i drugih međunarodnih organizacija.

Hrvatsko katoličko liječničko društvo (HKLD) želi u zdravstvo unositi i vlastitim primjerom svjedočiti vrednote kršćanskoga života. U postupku s bolesnim čovjekom treba njegovati duh istinskoga služenja i poštivanja ljudske osobe. Ova stručna vjernička udruga okuplja liječnike, stomatologe, farmaceute i druge visokoobrazovane djelatnike u zdravstvu. Osnovna je zadaća HKLD-a promicati kršćanska etička načela u praksi i izobrazbi zdravstvenih djelatnika. HKLD je član Europske (FEAMC) i Međunarodne (FIAMC) federacije katoličkih liječničkih udruga. Više od 1800 registriranih članova na području Republike Hrvatske djeluje preko središnjice u Zagrebu i devetnaest podružnica.

U okviru Društva djeluju sekcije: za odgoj i obrazovanje, za tisak, karitativna sekcija, sekcija mladih te radna skupina za medicinsku bioetiku. "Glasnik HKLD-a" registriran je stručni časopis sa sažecima na engleskome jeziku. Redovito se organiziraju edukativna predavanja i tečajevi.

Hrvatska zajednica bračnih susreta promiče kvalitetniji život u braku uz pomoć dijaloga u paru, zajedničke molitve, života u zajednici (Crkvi) i svijesti da je ženidbena veza sakrament. Projekti koje provode jesu: Bračni vikend (do 15 na godinu), Duboki vikend (dva na godinu za buduće aktiviste), Formacijski vikend za aktiviste (dvaput godišnje), duhovne vježbe jednom godišnje za vodstvo, Zaručnički vikend (dvaput na godinu okuplja se oko 20 parova). Na međunarodnome planu HZBS je po svojoj vitalnosti i oduševljenju za novi stil života veoma zapažena. Sudjelovala

je u osnivanju Europskoga tajništva 1982. i redovito sudjeluje u njegovim aktivnostima. Vlč. Josip Koprek, član Nacionalnoga tima od 2003. do 2006., izabran je u svibnju 2006. na Europskome vijeću u Fatimi za člana proširenoga Europskog tima. U Hrvatskoj se zajednici Vikendi redovito održavaju u Zagrebu (Vrhovec i Tabor u Samoboru), u Splitu za časnike i djelatnike Hrvatske vojske i druge (Hotel "Zagreb" i samostan č. s. na Kamentu), u Opatiji, Zadru, Vukovaru, Velikoj kod Požege, Đakovu i u Vojvodini (Totovo Selo).

Isusovačka klasična gimnazija (IKG) iz Osijeka, osnovana aktom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH te Provincijalata Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, potpisanim 1998., ima status katoličke škole s pravom javnosti. Aktivnosti škole, uz redovitu nastavu, jesu: školski list, humanitarni rad, zbor, bend, športski klub, izleti i stručne ekskurzije. Projekti na koje su posebno ponosni su tradicionalna božićna predstava u Domu HV-a u Osijeku, kao i projekt "Kultura antičkoga Rima", organizirana na Dan škole 17. ožujka 2006.

Amici – udruga bivših učenika IKG-a ima za cilj promicanje zajedništva i okupljanje završenih učenika IKG-a, pomoć svojim članovima i lobiranje za IKG. Važna im je duhovna formacija članova, pomaganje učenicima, opći rad za boljitak IKG-a i općenito hrvatskoga školstva te povezivanje sa sličnim udrugama bivših isusovačkih učenika u inozemstvu. Projekti koje provode su: skupljanje humanitarnih priloga, promidžba IKG-a među osnovnoškolcima, organiziranje susreta bivših učenika, sudjelovanje na hodočašćima i duhovnim vježbama, izložba fotografija, javna tribina s duhovnom tematikom, dobrovoljno davanje krvi.

S Ignacijem k Mariji

Drugo isusovačko hodočašće na Mariju Bisticu

Orel Zakaljuk, Anto Čartolovni

Rano je jutro. Cijeli Zagreb spava. Samo je mala grupica entuzijasta s FFDI-a krenula na drugo isusovačko hodočašće na Mariju Bisticu. Iako su im kapci bili teški, bili su spremni na malu "žrtvu", rano buđenje i na pješačenje. Nadobudniji hodočasnici prepješačili su cijeli put dok su oni koji su bili malo ljenji i oni koji su se morali ranije pojaviti na probi za misu, išli vlakom do Zlatar Bistrice i onda dalje pješice.

Iako nam vrijeme na početku nije išlo na ruku, tijekom čitava put pratili su nas pjesma, smijeh i dobra atmosfera.

Stigavši u Zlatar Bisticu, vrlo poletno smo istrčali iz vlaka i žurno se uputili k Mariji Bistici. Molili smo se za lijepo vrijeme i za uspješno i plodno hodočašće. Naravno, Bog je uslišao naše molitve, vrijeme se vrlo brzo promijenilo i dan je bio savršen. Među hodočascima bilo je puno bogoslova koji su bili tu da potaknu našu želju za molitvom.

Napokon smo stigli u Mariju Bisticu. Na ulasku u svetište s radošću nas je dočekao p. Ivan Šestak. On nas je uputio da se okrijepimo i pripravimo za misu. Članovi zbora FFDI-a, tj. studenti, u međuvremenu su održali

generalnu probu za nastup. U međuvremenu su pristigli i oni koji su cijeli put pješačili tako da smo mogli početi s programom koji smo priredili.

Na početku programa nastupio je zbor Fakulteta s pjesmama "Kao Marija" i "Zdravo, Marijo". Nakon toga predstavljena nam je kratka povijest dolaska isusovaca na prostore Hrvatske. Uslijedio je prigodan i zabavan skeč o dvjema staricama koje idu na hodočašće.

Nakon toga krenula je svečana povorka s kipom Majke Božje Bistričke i s limenom glazbom. Na početku euharistijskoga slavlja toplu dobrodošlicu zaželio nam je upravitelj svetišta vlč. Zlatko Koren. Svetu je misu predvodio provincijal Ivan Koprek, a propovijed je održao dekan Fakulteta p. Anto Mišić. Misu je pjevao Akademski zbor "Palma".

Nakon duhovne hrane, euharistije, pošli smo nahraniti tijelo. Slobodno vrijeme smo proveli družeći se i upoznavajući se, a bio je priređen jako lijep koncert duhovne glazbe. Oko 15 sati okupili smo se na križnome putu da se prisjetimo Kristove muke. Bila je to stvarno velika procesija.

Po završetku križnoga puta pješice smo se uputili k Zlatar Bistrici. Usprkos iscrpljenosti cijelim je putem vladala dobra atmosfera i čula se pjesma. S dobrim dojmovima i pojačanom duhovnom snagom sjeli smo na vlak i uputili se u Zagreb, svojim kućama i studentskim sobama.

Ovo je drugo isusovačko hodočašće u Mariju Bistricu. Nadamo se da će ono postati tradicija jer svakome čovjeku treba vrijeme duhovnoga uzdignuća, a ovakvo hodočašće je idealna prilika za to. Mnogima će ovo hodočašće ostati u sjećanju jer su u molitvi, sv. misi i pobožnosti, okruženi prijateljima i dragim osobama, mogli slaviti i veličati Gospodina. S velikom željom iščekujemo i treće isusovačko hodočašće. **IP**

Život Fakulteta

Darko Štaudinger

Osnivanje Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu nastavak je dugogodišnje isusovačke tradicije u poučavanju filozofije. Ova tradicija započela je još 6. studenog 1662. godine uspostavom Filozofskoga studija na Zagrebačkome kolegiju iz kojega će se kasnije razviti i Zagrebačko sveučilište. U razdoblju od ukinuća reda 1773. pa sve do 1937., kada je osnovan Filozofski institut, isusovački rad u poučavanju filozofije bio je prekinut. Godine 1989. Kongregacija za katolički odgoj uzdignula je Filozofski studij na razinu Filozofskoga fakulteta. Senat Sveučilišta u Zagrebu 1994. prihvatio je studijske smjerove koje izvodi naš Fakultet: studij filozofije i studij religijske kulture, kao dio Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Već devetnaest godina hrvatski isusovci na Filozofskome fakultetu Družbe Isusove odgajaju i obrazuju generacije mladih intelektualaca sposobnih da odgovore na sve izazove vremena u kojemu žive, štoviše, sposobne i da otklanjaju mane istoga.

U vremenu u kojemu živimo, a koje bez pretjerivanja možemo opisati kao vrijeme diktature relativizma, ideal obrazovanja, napose onoga visokoškolskog, mijenja se ili barem zahtijeva svojevrsnu nadopunu. Demokracija i kapitalizam pred naše su društvo postavili nove i drukčije izazove. Upravo je zato Filozofski fakultet Družbe Isusove usmjeren na to da, osim oblikovanja

obrazovanih pojedinaca, iste pretvori i u društveno odgovorne individue. Drugim riječima, usmjeren je na osposobljavanja pojedinaca za zahvaćanje biti vremena i prostora u kojemu žive te definiranje okvira i kriterija na osnovi kojih će tu bit promišljati i na osnovi kojih će zatim djelovati.

Kao što i samo ime Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove kaže, riječ je o crkvenoj visokoobrazovnoj ustanovi. Stoga je i studentski život Fakulteta u određenoj mjeri prožet katoličkom duhovnošću. Školska godina zato započinje, a ciklus predavanja završava svetom misom na kojoj se zajedno, ali sada ne samo kao akademska zajednica, već i zajednica vjernika, okupljaju studenti i profesori Fakulteta. Na ovaj način razvija se drukčija i dublja povezanost između studenata i profesora. Studenti su pozvani i da jednom tjedno sudjeluju na svetoj misi u fakultetskoj kapelici. Osim toga, Fakultet jednom godišnje organizira i hodočašće u Mariju Bistricu. Studenti koji su za

to zainteresirani mogu prisustvovati i seminarima duhovne obnove. Nadalje, studenti studija filozofije i religijske kulture kroz mnoge kolegije upoznaju svoju vjeru i u stanju su je doživjeti na nov način: pojačanu snažnim i dubokim razumijevanjem. Važno je naglasiti da sudjelovanje u svim ovim aktivnostima, naravno ukoliko nisu sastavni dio kolegija, uvijek ostaje na razini poziva, pružene ruke koju studenti mogu, ali i ne moraju prihvatiti.

fakulteta Družbe Isusove jest tradicija ljudskosti i međusobna uvažavanja koja krasi odnos između njegovih studenata i profesora. Fakultet, osim što svojim studentima nastoji ponuditi model međuljudskih odnosa za koji se nada da će ga prenijeti i na svoja buduća radna mjesta, brine i o materijalno loše stojećim studentima. S tim je ciljem i osnovana Zaklada "Juraj Habdelić". Uz to studenti su pozvani i na sudjelovanje u radu Zaklade "Biskup Josip Lang" čija

Na Filozofskome fakultetu Družbe Isusove njeguje se duh zajedništva te međusobna pomaganja i uvažavanja. Važno je da studenti već zarana shvate važnost drugih ljudi u njihovu životu i odgovornost koju imaju kako prema njima, tako i prema sebi. FFDI je u tome smislu prije svega zajednica ljudi. Ovakvo je shvaćanje jedini način za formiranje društveno odgovornih pojedinaca, pojedinaca koji su u stanju prepoznati dostojanstvo i potrebe ljudi koji ih okružuju. FFDI stoga svoje bruce svake godine dočekuje na svečanosti na kojoj im se obraćaju profesori i stariji studenti, a sve s ciljem prenošenja duha koji u ovoj ustanovi vlada. Božić i dan Fakulteta obilježavaju se prigodnim priredbama, a na Fakultetu djeluje i studentska dramska skupina. Posljednjega dana predavanja studenti i profesori se okupljaju na već tradicionalnoj roštiljadi. Tradicija koja je možda najviše na ponos Filozofskoga

je svrha trajno pružanje pomoći starim, nemoćnim i bolesnim osobama.

Možda su najbolji dokaz da studenti FFDI-a postaju društveno odgovorni pojedinci brojni studentski projekti koji se tijekom godina provode na Fakultetu i dvije nevladine udruge koje vode i koje su osnovali njihovi sadašnji ili bivši studenti. To su Udruga za promicanje filozofije "Filozofija.org" i Centar za znanstveno istraživanje religija "De profundis". Nadalje, u sklopu Fakulteta djeluje Centar za poslovnu etiku u čiji rad su uključeni profesori, studenti i polaznici poslijediplomskih studija.

Čovjek je, konačno, uz to što je razumsko biće, u isto vrijeme i emocionalno biće. Čovjek koji kroz život hodi bez emocija uglavnom ostaje sam, a onaj koji ne misli, već samo osjeća, uglavnom ne stiže daleko. Zbog toga studenti Filozofskoga fakulteta Družbe Isusove intenzivno uče, misle, ali i žive i osjećaju. **IP**

Dnevnik skolastikata

Siniša Štambuk, SJ

- Početkom svibnja skolastici su otišli na emaus, u vikendicu obitelji skolastika Tvrtka Baruna kod Rakitja. U ovome ugodnu izletu, na kojemu su bili svi skolastici, sudjelovali su i superior fratrovačke zajednice i provincijski ekonom.
- Tjedan dana poslije, u organizaciji Kočiša i njegove rodbine, skolastici su otišli na izlet u Slunj. Pater Danijel je po povratku otišao u Opatiju na godišnje duhovne vježbe.
- Dvanaestoga dana mjeseca svibnja održan je tradicionalni *majalis*, izlet čitave kolegijske zajednice u Slavonsku Požegu. Izlet su organizirali Kolar i dvojica vanjskih bogoslova, Certić i Kos.
- Osam dana kasnije svi skolastici sudjeluju na godišnjemu isusovačkom hodočašću u Mariju Bisticu. Otišli smo popodne uoči hodočašća kako bismo sa župnikom, Zlatkom Korenom, dogovorili tehničke i liturgijske pojedinosti te tijekom hodočašća.
- Koncem ljetnoga ispitnog roka p. Danijel je diplomirao, a nakon nekoliko dana bio je zaređen za svećenika. Spomenuto redenje zbilo se u zagrebačkoj prvostolnici na Kapitolu 23. lipnja. Nakon toga upriličeno je svečano slavlje u Danijelovu čast na Jordanovcu. Skolastici su se još jednom iskazali kao nezaobilazna organizacijska skupina u Kolegiju.
- Dana 28. lipnja na skolastičkoj je terasi održana još jedna proslava oproštajna karaktera, koju su organizirali p. Danijel i novozaređeni svećenik riječke biskupije vlč. Siniša Vujčić (naš donedavni kolega i sustanar). Na večeri su nazočili, uz većinu bogoslova i skolastika, i otac provincijal, rektor Kolegija, duhovnik te superior fratrovačke zajednice.
- Skolastik Modrić je završio svoj magisterij u Osijeku i koncem srpnja otišao na tečaj talijanskoga jezika u Rim te je poslije tečaja ostao na studiju teologije, kao član skolastičke zajednice u kolegiju Al Gesù.

- Blagdan našega svetog utemeljitelja, sv. Ignacija, proslavili smo na Sljemenu, posljednjega dana srpnja, zajedno s ostalim članovima Provincije, koji su mogli nazočiti.
- Početkom listopada započela je nova akademska godina. **IP**

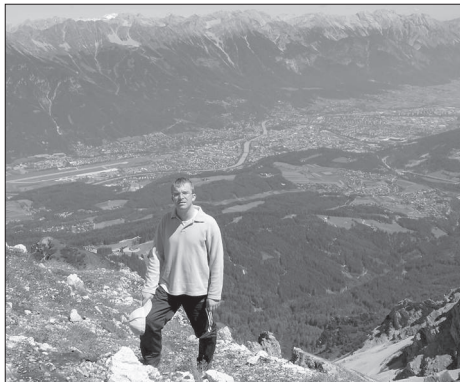

Ljetni tečajevi jezika

Priredio: Ivan Mandurić, SJ

Ovoga ljeta skolastici su se razmili Europom na četiri različite strane zbog učenja stranih jezika: engleskoga, španjolskog i njemačkog te nas ovdje o tome izvješćuju.

Damir Kočiš pod planinama Tirola

U predvečerje subote, 7. srpnja 2007., krenuo sam noćnim vlakom na tečaj njemačkoga jezika u austrijski grad Innsbruck. Tečaj jezika tradicionalno organizira Universität Innsbruck koji se svakako može pohvaliti stručnošću i gostoljubivošću. U vrijeme tečaja boravio sam u isusovačkome kolegiju pa i ovom prilikom zahvaljujem p. rektoru na gostoprimstvu. Nakon pozdravnoga govora, koji je svim polaznicima tečaja uputio dekan Fakulteta, uslijedila je pisana provjera poznavanja jezika. Prema tim rezultatima bili smo raspoređeni po skupinama. Dospio sam u srednju skupinu koja je brojala deset polaznika koji su se slili sa svih strana svijeta, od Koreje do Amerike. Predavanja su se odvijala prije podne od ponedjeljka do petka, a bile su organizirane i poslijepodnevne fakultativne aktivnosti. Nakon tri tjedna trebalo je, u pisanu obliku, pokazati rezultate tečaja

da bismo potom primili svjedodžbe o položenu stupnju. Uslijedila su i sljedeća tri tjedna tečaja po istome ključu, no sada u višoj skupini. Posebno bih istaknuo stručnost profesora predavača, kao i njihovu metodu rada kojom nisu dopustili da se itko vrati kući bez barem nešto naučena njemačkoga jezika. Kako se Innsbruck nalazi u srcu Alpa, u tih šest tjedana nije izostala ni aktivnost osvajanja pojedinih vrhova, kao i izleti u pojedina mjesta i gradove. U Zagreb sam se vratio 18. kolovoza 2007. s boljim poznavanjem njemačkoga jezika nego prije.

Sebastian Šujević u Londonu

Tradicija je Britanske isusovačke provincije da svake godine organizira ljetni tečaj engleskoga jezika u Londonu za skolastike širom svijeta. U svojoj velikodušnosti većinu polaznika i stipendira, što je vrijedno spomena. Imao sam priliku biti jedan od tih i na tome sam zahvalan britanskim isusovcima.

Tečaj je više od tečaja: osim napredovanja u engleskome jeziku, pruža priliku za obogaćenje u više dimenzija. Jedna bitna je susret s isusovcima sa svih strana svijeta (Peru, Bolivija, Brazil, SAD, Indonezija, Burkina Faso, Burundi, Španjolska... samo neke) i radom u njihovim provincijama, podjela iskustava, razmišljanja, ohrabrenja, zajedničke molitve, što nam zapravo posvjedočuje koliko je Družba Isusova univerzalna i zapravo jedinstvena.

S druge strane, London je sam po sebi poseban grad, centar susreta kultura, gotovo svih etničkih i religioznih skupina, pa je i sama šetnja njegovim ulicama zanimljiva, a kamoli ako zavirite u neki od mnogobrojnih muzeja slobodna ulaza koji su prepuni umjetnina sa svih kontinenta ili pak pogledate neku od predstava u kazalištima ionako bajna centra Leicester Squarea, Sohoa ili Piccadillyja. No, nismo se zaustavili samo na Londonu. Posjeti Oxfordu, Canterburyju, Greenwichu dodatno su nam dočarali britanski duh.

Uglavnom, vrhunska organizacija i vrijedno iskustvo dobra mjeseca u Londonu.

Mate Samardžić u Salamanci

Od 1. do 31. kolovoza bio je održan tečaj španjolskoga jezika u Salamanci, u isusovačkoj kući u centru grada, gdje smo bili i smješteni. Na njemu su sudjelovali skolastici i patri iz različitih zemalja:

Slovačke, Poljske, Koreje, Afrike, Francuske, Italije, Amerike, Njemačke, Rumunjske, Albanije (koja spada pod Talijansku provinciju), Indije i Hrvatske. Učitelji španjolskoga jezika bili su uglavnom skolastici Španjolske provincije i jedan iz Portorikanske provincije (koja spada pod Kalifornijsku provinciju).

Svako jutro od ponedjeljka do petka imali smo predavanja od 9.00 do 12.00. Nakon predavanja imali smo sv. misu na španjolskome, a poslije ručak.

Poslije podne imali smo privatne satove s učiteljima. Ponedjeljkom i srijedom imali smo filmske večeri u kojima smo bili upoznati s likom sv. Terezije Avilske. Subotom smo imali organizirane izlete u gradove u blizini Salamance. Tako smo posjetili gradove Toro, Segoviju i Avilu, koji je grad sv. Terezije. Također smo posjetili i veliki dom duhovnih vježba Villagarcia de Campo, koji ima oko sebe prekrasne vrtove. U njima smo uglavnom posjećivali velebne

crkve i samostane, kao što je samostan bosonogih karmelićanki, tj. reformirani red sv. Terezije iz Avile. Svakoga četvrtka bila su i kratka prezentiranja pojedinih provincija, na kojima smo mogli upoznati ljepote čitave Družbe Isusove koja je razasuta po cijelome svijetu.

Tijekom tečaja sklopili smo vrlo dobra prijateljstva pa nam je bilo drago da smo se upoznali, ali i žao kada je tečaj završio.

Američki engleski u Krakovu

Već tradicionalno, za isusovačke skolaštike i patre američki isusovci organiziraju i vode tečaj engleskoga jezika u isusovačkome kolegiju u Krakovu. Ove godine pohodila su ga i trojica skolaštika HPDI-a: Smiljan Milićević, Stjepan Šuflaj i Ivan Mandurić. Po dolasku i nakon smještanja uz srdačan doček rektora Kolegija, već sutradan krenulo se s provjerom znanja polaznika tečaja radi razvrstavanja u skupine. Tečaj su, osim petnaestak skolastika iz Poljske, pohađala i dvojica mađarskih skolastika, jedan slovački, jedan iz Litve te trojica Hrvata.

Poljska ljeta nisu vruća pa nije bio problem držati se reda i studija. Rad u različitim skupinama odvijao se dosta sasvim različito, ne samo po stupnju znanja polaznika pojedinih skupina, nego i po stilu i proizvoljnoj metodi svakoga voditelja tečaja budući da se ne radi o profesionalnim predavačima, nego o dragovoljcima – američkim sklaštikima koji tako koriste ljeto za stjecanje iskustva u apostolatu. Ozračje je bilo sasvim ugodno, i obilato raznovrsnim programima. Osim tečaja, susret i razgovor s američkom subračom, ali i onom iz drugih europskih provincija, iskustvo je koje mladu isusovcu puno znači i nedvojbeno doprinosi učvršćivanju znanja i dodatno ga motivira. Tako će svim polaznicima ove ljetne škole drevna i prelijepa prijestolnica Poljske ostati poznata, kako po svojoj arhitektonskoj posebnosti i jednomjesečnu vježbanju u engleskome jeziku, tako i po nezaboravnu iskustvu zajedništva isusovaca sa svih strana. **IP**

Varšava jučer i danas

Mikolaj Martinjak, SJ

Današnja Varšava, grad u kojemu živim i studiram, spoj je dvaju gradova – Varšave i Praga, koji su bili razdijeljeni rijekom. Urbanistički planovi su pokušali oponašati europske gradove te grad dovesti do rijeke, međutim, ti su planovi propali.

Prvi dojam koji grad ostavlja je da je to moderan, urban europski grad. Centar grada i sam grad je užurban i pun vreve. Svi nekamo žure, svi se guraju... Stari grad je obnovljen nakon Drugoga svjetskog rata i ostavlja dojam stare dostojanstvenosti. Centar grada blješti svjetlošću, no to je samo centar s hotelima i tek pokojim restoranom, poslovnim zgradama i trgovačkim centrima. Ali moj osobni dojam Varšave je da je to tmuran, sjetan grad.

Ljudi su isti kao i grad – tmurni i zatvoreni. Gledaju svoju korist i “opravljaju se od posljedica rata”. Nakon što sam došao u Varšavu, često su spominjali rat u Poljskoj, Drugi svjetski rat. Kao što kod nas nije zaboravljen Domovinski rat, tako kod Poljaka nije zaboravljen Drugi svjetski rat, mada je većina mojih sugovornika rođena 20 ili 40 godina nakon rata.

Malo o katoličkoj vjeri u poljskome narodu... Ivan Pavao II., Papa Poljak, Papa hodočasnik... Takvi su i Poljaci: vole putovati i hodočastiti. U lokalnim crkvama nema previše vjernika. Postoje, doduše, lijepe tradicije, no i neke koje nama izgledaju, u najmanju ruku, čudno. Jedna od lijepih tradicija je ta

da prvopričesnici cijeloga tjedna nose bijele haljine i svakodnevno idu na priče. Od čudnijih tradicija je Cvjetnica. Umjesto maslinovih i palminih grančica, ljudi ovdje nose obojeno pšenično klasje i snopiće trave u raznim bojama.

Naposljetku činjenica koja je možda trebala biti prva: život u Kologiju.

Nas je šesnaestak mladih ovdje, iz svih dijelova Poljske, i oko 40 patara i braće. Život u Kologiju teče svojim polaganim, mirnim tijekom. Predavanja, misa, molitva, učenje... Nema neke velike razlike u odnosu na ostale kolegije. Svatko od nas ima neke svoje misije i poslanja. Jedni se bave mladima, drugi posjećuju zatvorenike, treći tješe bolesne. Usprkos urbanosti grada, bivstvovanje je većim dijelom vezano uz sobu, fakultet i kapelicu.

Ispričavam se na negativnu karakteru ovoga teksta, no želim biti realan. Neki dan me naš p. provincijal pita bih li ponovno birao Poljsku nakon svega što sam proživio... Malo sam promislilo i odgovorio da bih. Usprkos svim negativnostima, pozitivna je promjena mojih stavova i učvršćenje u vjeri. *Jeszcze Polska nie zginęła...*

Via Roma

Sebastian Šujević, SJ

Medunarodni kolegij Del Gesù u Rimu čine: 3 skolastika iz Sjeverne Amerike, 5 iz Južne, 8 skolastika iz Afrike (Mozambik i Madagaskar), 1 skolastik iz Indonezije, 33 skolastika sa svih strana Europe. To je zajednica isusovaca u formaciji čiji sam i ja član. Uz studij teologije, koji većina nas pohada, isusovci moje

zajednice studiraju i druge predmete, od isusovačke duhovnosti do filozofije. Među onima sam koji studiraju teologiju, posljednju, treću godinu prvoga ciklusa dodiplomskoga studija. Sama zajednica, s kojom sam i započeo ovaj osvrt, vrlo je šarolika, raznolika, kulturno bogata i samim time donosi obogaćenje svakome od nas. Rekao bih da je to prvi doživljaj čovjeka koji živi u ovoj zajednici u središtu Rima. Upravo je na tome naglasak: zajednica u središtu Rima. U pozadini je Piazza Venezia i Colosseum, lijevo Circus Maximus, desno Pantheon, a ravno ispred, doduše malo jače zračne linije, Trg i Bazilika sv. Petra, srce naše Crkve. Različiti lju-

di iz raznih dijelova svijeta na istome putu. Ne može se ostati ravnodušan i ne doživjeti univerzalnost te naše Crkve čiji sam član, u kojoj živim i koju živim kao mnogi vjernici, redovnici...

No, jedna od stvari koja svakako obilježava moj boravak u Rimu jest posebnost Kolegija u kojemu živim. Isprepleten je poviješću Družbe Isuso-

ve: tu su sobe sv. Ignacija gdje je on živio, upravljao Družbom, misio i molio se, napisao tisuće i tisuće pisama svojim isusovcima diljem svijeta kako bi dobio od njih odgovore o situacijama pojedinih naroda u prihvaćanju Božje riječi, o poteškoćama te, naravno, kako bi ih ohrabrio. U jednoj od tih soba je i preminuo. Osim toga, zidom naslonjena na Kolegij je i crkva Presvetoga Imena Isusova, zvana Del Gesù, u kojoj je Ignacijev grob i koja je zapravo matična crkva Družbe Isusove. Ovo je zapravo mjesto od kojega je Družba krenula i razvijala se. Biti, živjeti i slaviti euharistiju u toj kući i u tim sobama, u toj crkvi, izvanredan je dar i doživljaj.

Biti na izvorima Družbe i njezine karizme – nađam se da će ostaviti pozitivan trag na meni i donijeti plod kada dođe vrijeme.

To je svakako dio života ovdje u Rimu, ali vrijedi reći nekoliko riječi i o svakidašnjemu životu. Većina nas gotovo svako prijevodne provodi na predavanjima na fakultetu, na Sveučilištu Gregoriana, koje je također na deseto-minutnoj udaljenosti od naše kuće. Većina profesora su isusovci, no ima i drugih redovnika, dijecezanskih svećenika i laika. Također se osjeća raznolikost i univerzalnost – sama činjenica da se ispiti mogu polagati na jednome od pet propisanih jezika (talijanskome, špa-

njolskome, francuskome, njemačkome, engleskome, a ponekad i portugalskome ili poljskome, ovisno o podrijetlu profesora) – može dati određenu sliku. S druge strane, poseban se naglasak stavlja na zajednički život i u njega se ulaže. Iako nas je sa svih strana svijeta i različitih smo mentaliteta, uspješno se traži i nalazi zajednički način života. Ipak ono osnovno – isusovački duh i karizma – zajednički su nam. U tome smislu, na početku svake godine naša zajednica od kojih pedesetak članova odlazi izvan kuće na dvodnevni projekt za zajednički život na kojemu se analiziraju osnovne dimenzije zajedničkoga života (život u kući, studij, duhovni ži-

vot, apostolat) i daju se kritike, pohvale i prijedlozi što bi se moglo poboljšati. Iz toga projekta proizlazi projekt zajednice za predstojeću godinu. Evo, to je jedna situacija konkretna života koje zajednice i to je vrijedno iskustvo, meni i mnogima s kojima živim. Živeći zajedno svatko od nas daje mali doprinos, svoju spremnost, i život zajednice se mijenja i u svojoj dinamici postaje radost. U tome smislu naš rektor zna reći: ne pitaj što mi zajednica može dati, napraviti za mene, već što ja mogu napraviti za zajednicu.

Zanimljiva dimenzija je i apostolat, dimenzija koja također daje svoj doprinos u formiranju isusovca. Razne su

ponude: od JRS-a, radija, predavanja vjeronauka... Svatko se od nas uključuje u neki, u postojeću ekipu. Imao sam priliku uključiti se u socijalni apostolat i susresti se s imigrantima, ženama i djecom koji dolaze ponajviše iz Latinske Amerike i Afrike, bilo zbog gladi, nemogućnosti normalna života, bilo zbog rata ili političkih progona. JRS im pomaže da ishode dokumente, nauče jezik, neki zanat ako treba, te nađu posao. I to je susret.

Eto, to je bilo nekoliko riječi s nekoliko vidika o mome skolastičkom životu u Rimu. Za "Ignacijev put" i sve njegove prijatelje, iz Rima, Sebastian Šujević. Svako dobro! **IP**

SMI – susret mladih isusovaca

Tvrtko Barun, SJ

Početak kolovoza ove godine “mladost” i “budućnost” naše Pokrajine okupila se u Splitu na Susretu mladih isusovaca (SMI) kako bismo se tijekom četverodnevna druženja još više i bolje međusobno upoznali i izmijenili svoja razmišljanja o određenim temama.

Ovogodišnji SMI bio je organiziran ponajviše kao pokušaj da se obnovi tradicija održavanja susreta mladih isusovaca naše Pokrajine koji je posljednji put održan 2001. godine u Zagrebu. Ponovna potreba za takvim susretom proistječe iz nekoliko novih okolnosti: nepostojanja zajedničkoga ljetovanja skolastika HPDI-a i studiranja teologije naših skolastika u budućnosti izvan teritorija Pokrajine. S obzirom na činjenicu da se naša Pokrajina uključuje u projekt Družbe u Europi oko stvaranja europskih centara za formaciju isusovaca, u budućnosti će svi skolastici koji studiraju teologiju studirati u nekomu od tih europskih formacijskih centara. Kako taj projekt polako već postaje stvarnost, uvidjela se potreba za jednim susretom tijekom godine kada će se skolastici naše Pokrajine koji sada (a još više u budućnosti) žive u raznim zemljama Europe, sastati, družiti se, zajedno razmišljati i moliti.

Upravo to su bile misli vodilje i ova SMI-a. Uz prvu ideju ponovna pokretanja prekinute tradicije održavanja susreta, javila se i ideja o zajedničkom promišljanju na određenu temu. Ove

godine glavna tema susreta je glasila: “Mladi isusovci i budućnost HPDI-a”. Kako bi uveli sudionike u problematiku teme, četvorica SMI-ovaca su unaprijed pripremila neke aspekte glavne teme. Tako je Jerko Ban obradio temu pod naslovom: “Isusovci i mediji – hoćemo li u budućnosti biti subjekti ili objekti?”, Shtjefen Dodes temu: “Mladi isusovci pred izazovom odgoja i obrazovanja danas”, Antonio Kolar temu pod nazivom: “Mladi isusovci i mladi – zajedništvo sigurne budućnosti” (svojim iskustvom i znanjem pomogao mu je Antun Volenik), a Dalibor

Renić: “Formacija za evangelizaciju u europskome kontekstu”. Nakon svakoga uvoda u temu slijedila je rasprava u manjim skupinama nakon koje smo razmijenili misli iz skupina i međusobno pitanjima i odgovorima još više produbili pojedinu temu.

Od potencijalne trideset i četvorice SMI-ovaca, okupila nas se dvadeset i dvojica. Ostali nisu mogli prisustvovati zbog već prije dogovorenih obveza. Tijekom cijeloga susreta bio je prisutan i pater provincijal, uvijek spreman upoznati nas sa svojim razmišljanjem na temu i odgovoriti na naša pitanja. Zgrada novicijata HPDI-a na Manušu, iako još nedovršena, pružila nam je gostoprimstvo u najvećoj mogućoj mjeri. Uz samo mjesto održavanja ovoga susreta – Manuš – mnoge od nas vežu vrlo lijepe uspomene iz početaka redovničkoga života: neki od nas su vrijeme novicijata proveli na Manušu, neki pak dali svoje prve zavjete. Svi smo se radosno prisjetili tih srcu nam dragih trenutaka.

Druženja, razmjena misli o tema, rad u skupinama, zajednička euharistija, slobodno vrijeme za plažu – sve to bilo je isprepletano tijekom ta četiri dana. Na kraju susreta svi su bili

oduševljeni, ponajviše samim raspoloženjem, zajedništvom, radošću zbog zajedničkoga druženja, upoznavanjem subraće koju do tada nismo znali, slušanjem i iznošenjem svojih iskustava i misli. Iz toga raspoloženja stigla je i jednoglasna odluka da se ponovno mora uspostaviti tradicija ovakvih susreta, prvi već iduće ljeto.

Kao vrhunac i završetak susreta posljednji dan smo (autima) hodočastili u svetište Gospe Sinjske i tamo euharistijom zahvalili Bogu na tome zajednički provedenu vremenu, preporučili sebe i cijelu Pokrajinu u zagovor Blažene Djevice Marije. Slijedio je posljednji zajednički objed, a zatim se svatko uputio svojim putem – do iduće godine na istome mjestu. **IP**

EJIF 2007.

Tomislav Špiranec, SJ

Kada sam došao u Krakov, susreo sam mlade isusovce sa svih strana Europe. Imali smo i gosta iz Portorika, Fernadna koji studira u Španjolskoj. Doista je zanimljivo biti s ljudima koji studiraju u europskim centrima za formaciju, a dolaze iz različitih zemalja. Npr. Atila iz Mađarske je studirao filozofiju u Münchenu, nakon toga kineski na Tajvanu, a sada u Londonu studira teologiju.

Prve dane imali smo predstavljanje provincija i izlete po Krakovu. Na taj dio sam zakasnio jer sam bio prisutan u Splitu na SMI-ju. Poslije toga došao je Mark Rotsaert iz Bruxellesa, zadužen za koordinaciju provincijala na području Europe i malo se raspitivao. Bio sam iznenađen načinom i pitanjima koja mi je postavljao ili, drukčije rečeno, kako je on gledao na isusovački život i djelovanje.

Izleti po Krakovu su bili lijepi jer se ima što vidjeti. Slijedio je radni dio na temu "Postati isusovac za Europu". To znači: kratko uvodno predavanje p. Stephana Kesslera, zatim rad u skupinama na određenu zadatak te predstavljanje skupnoga rada uvečer s konkretnim rezultatom.

Posjet Auschwitzu bio je potresan. Nakon toga dana opet malo rada u skupinama, odlazak na sjever vlakom do Gdinje u dom duhovnih vježba. Poljska je, kao i Hrvatska, bila pod komunistima i to se jasno primjećuje na načinu kako je uređen i održavan javni prostor.

Dom duhovnih vježba je na brijegu s pogledom na more, prekrasnom, velikom šumom uz kuću i bazenom u školi koja se nalazi vrlo blizu doma. S duhovnim vježbama sam oduševljen. Vodio ih je provincijal Češke, na raspolaganju su bila četvorica duhovnika iz cijele Europe. Svi su bili izvrsni. Izabrao sam Portugalca, p. Nuna. Poslije vježba dugo sam razgovarao s p. Francisekom, on je bio glavni voditelj. Čovjek razumije "stvari", zna što je Ignacije želio i zna to protumačiti te na jednostavan i suvremen način uputiti na bitno. Povratak u Krakov, dugi ugodni razgovori u vlaku, nogomet uvečer, kratak zaključni dan, oproštajna večer i to je to.

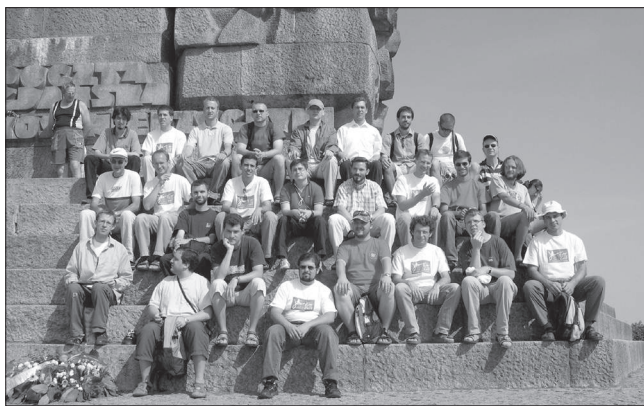
Nešto o projektima na kojima rade u drugim provincijama. Ekipe koje sam upoznao radi toliko dobrih stvari po Europi da sam se iznenadio.

Poljska: "Moćni u Duhu" – glazbena skupina povezana s Družbom, ljetni kampovi (isusovački dani mladih, tradicionalni tjedni u planinama), Škola molitve za mlade (DV za srednjoškolce i studente u njihovim kućama za DV), izdavanje pomagala za vjeronauk (knjige, filmovi...). Njihove kuće za duhovne vježbe su doista u punu pogonu.

Portugal: Rad s mladima tijekom godine i ljeti, osobito sa studentima. Imaju tri ili četiri centra za studente u većim gradovima. Studenti sami dolaze, organiziraju im puno toga, npr. pomažu u kampovima za djecu: po 15 studenata za jednu skupinu od sedam dana, odlaze

na razne projekte u zemlji i izvan, npr. volontiranje kod sestara Majke Terezije, odlazak u domove za mentalno hendikepirane ili u Albaniju... Imaju duhovne vježbe za njih na vrlo zanimljiv način. Iz tih skupina dosta mladića nakon studija odlazi u novicijat.

Španjolska provincija organizira za vrijeme studija i učenje davanja duhovnih vježba. Od svakoga skolastika se očekuje da se jednom tjedno pridruži nekomu od mnogih apostolata, npr. podučavanje španjolskoga jezika kine-

skih imigranata ili pomaganje u vodenju duhovnih vježba u svakidašnjemu životu... Ljeti nakon studija jezika ide se na mjesec dana ili više izvan Španjolske pomagati u neome apostolatu, npr. pomoć u organizaciji ljetnih kampova ili misijskim kućama u Africi...

Francuska provincija ima međunarodni projekt hodočašća u Lurd. Dolaze isusovci s mladima i odraslima do određena mjesta i od tuda sve skupine zajedno idu u Lurd. Svi isusovci se pridružuju skupini koja sve organizira. Međunarodni centar za formaciju u Parizu.

Engleska provincija je uvela originalni takozvani "City" pastoral. Imaju zanimljiva rješenja koja se mogu naći na njihovim stranicama.

Italija već godinama održava ljetne tematske kampove, npr. biblijski u Alpama: jedan dan imaju radionice i predavanja, a drugi cijeli dan izlete i tako naizmjenice desetak dana. Organizacija apostolata za vrijeme studija slično kao i u Španjolskoj. Imaju susrete novaka druge godine sa susjednim novicijatima. Tjedan dana novaci iz raznih provincija (Francuske, Španjolske, Italije, Portugala) odlaze u inozemstvo i svi zajedno slušaju predavanja na temu, npr. Autobiografija ili nešto o duhovnim vježbama, zajedno žive, družu se, idu na izlete, upoznaju se...

Na Malti postoje Inigo skupine koje se spremaju za ljetne odlaske u treće zemlje gdje pomažu duže ili kraće vrijeme. Tijekom godine se pripravlja za te projekte. Ove godine su bili u Egiptu (Kairo i Minija) i Etiopiji gdje su pomagali bolesnicima od AIDS-a.

Njemačka organizira i vodi isusovačke volontere. U Češkoj otvaraju "Nativity" školu. Mađarska provincija: mlade isusovce podučavaju vodenju duhovnih vježba. U svom Domu za duhovne vježbe imaju iskusna patra koji okupi petoricu mladih isusovaca (skolastika ili mladih patara). Imaju isto toliko skupina koje vodi svaki od tih isusovaca. Skolastici dolaze pomagati ljeti po tjedan-dva u Miškolc. Pomažu na razne načine: vode dvotjedne biciklističke ture, pomažu u nekim kampovima.

U svim navedenim projektima postoji mogućnost da se bude s njima i uči kako se to radi. [IP](#)

Što to znači biti novak?

(Iz pera jednoga novaka)

Petar Nodilo, SJ

Novicijat je kušnja za one koji žele stupiti u službu Kralju. Svi koji dođu u novicijat tvrde da im je osobno Kralj uputio poziv. Bog je Kralj nas isusovaca. U novicijatu se pozivi stavljaju na kušnju. Mora se razotkriti je li nas zaista sam Kralj pozvao ili smo mi ti koji smo pozvali sami sebe. Crkva, koju predstavljaju isusovci, naši odgojitelji, jest ta koja mora prosuditi autentičnost našega poziva.

Teško je prikazati iskustvo ulaska u novicijat. Možda bi se to iskustvo moglo usporediti s dolaskom u neku stranu zemlju u kojoj ne razumijete običaje, ne razumijete jezik pa ste zbunjeni i prestrašeni, ili možda kao useljenje u novi stan u koji još uvijek niste donijeli svoje stvari pa vam sve izgleda tjeskobno prazno te čeka da bude ispunjeno životom koji se tek naslućuje. Novicijat je možda sličan prvim danima provedenima na novome radnom mjestu kada vam se čini da nikada nećete uspjati svladati mnoštvo stvari koje se traže od vas, čak ni upamtiti, a kamoli u djelo provesti brojne savjete koje vam kolege dobrohotno daju.

Biti novak znači biti zbunjen, a praviti se da ti je sve jasno, ili kada hoćeš pokazati sve što znaš i umiješ, ali ti nikako ne uspijeva pa tako ističeš jedino svoju neupućenost i zbunjenost koja te posramljuje.

Desetljećima, ako ne i stoljećima, u novicijat su ulazili sjemeništarci, mladići od 17–18 godina koji su se godi-

nama pripravljali za ostvarenje svoga zvanja i koji su u tome smjeru bili i odgajani. Njihova iskustva su bila ograničena i uglavnom su se kretala oko onih stvari koje su potrebne za njihovo buduće redovništvo. Danas više nema sjemeništaraca, nego u novicijat ulazimo mi, stariji ljudi, kojih godine sve češće prelaze tridesetu. Mnogi od nas su već završili neku višu školu i imali radno iskustvo.

Životi su nam obilježeni iskustvima na poslu, raznolikim prijateljstvima, svakojakim načinima prakticiranja ili zapostavljanja vjere i raznim drugim iskustvima življenja u svijetu. Jedan od zadataka na početku novicijata jest i prevrednovanje svoga prijašnjeg života u svjetlu vjere. Tako ubrzo uvidiš da tvoja prijašnja iskustva uopće nisu tako plemenita i pohvalna kako ti se to prije činilo. Jednako tako ubrzo ti postane jasno da ćeš imati puno posla dok sve to preoblikuješ u ponešto prihvatljiviju verziju.

Kada zbrojimo sve ove poteškoće, uvidamo koliko je teško našim odgojiteljima. Dobro je da učitelj novaka bude čovjek koji je uspješno prošao sličan put koji trebaju proći njegovi odgajanići. Može biti vrlo važno da je i on živio u svijetu kao i oni, jednako kao što je prije bilo važno da je i on bio sjemeništarac poput njegovih šticićenika. Možda bismo učitelja novaka mogli usporediti s onim turističkim vodičima što ih često vidamo po gradovima kako dižu uvis znakove da ih turisti vide i

da se ne izgube. Tako i učitelj novaka, poput turističkoga vodiča, mora dobro poznavati grad kroz koji se kreće i visoko iznad glava dizati znak na kojemu pišu smjernice isusovačkoga načina postupanja. Jednom će na znaku pisati: "Budi točan", drugi put: "Budi čovjek molitve ili budi uslužan, pristojan; ne govori protiv subrata (isusovac toga nikada ne čini)" i tako redom. Kao što su turisti navikli hodati u svome gradu po kojemu se lako snalaze i zatvorenih očiju, u novome gradu će se lako izgubiti ako ne vide znak svoga vodiča. Tako i novaci. Tijekom novicijata oni moraju naučiti poznavati grad, u kojemu su na početku stranci, i bez pomoći vodiča, štoviše, taj grad – Družba – mora im postati novi dom.

Još bi se moglo reći da biti novak znači svim srcem htjeti postati isusovac. A postati isusovac znači, na prvome i najvažnijem mjestu, osobno se susresti s Isusom Kristom u životnoj, osobnoj molitvi i u liturgiji Crkve. Ne dolazi to samo od sebe jer lako se u tome prevariti ganjajući utvare vlastite mašte namjesto Krista čiji se lik oslikava u evanđelju. Isus se toliko udomaćio u našoj kulturi da je postao samo jedan od nas. Možda mu i priznajemo da bi bio Bog, ali redovito nemamo pojma što bismo s njegovim božanstvom učinili. Čudimo se da taj Bog nešto zahtijeva, čudimo se da je baš sada živ, još više, da smo mi živi u njemu. Isus više nije kamen spoticanja, nego izaziva ravnodušnost. Nitko nikoga, barem u našim krajevima, ne kamenjuje niti razapinje zbog Isusa. Stoga je novak pozvan da nanovo otkrije i upozna istinskoga Krista.

Sljedeće što se od nas novaka traži jest da se utjelovimo u Družbino tijelo. To je gotovo jednako teško kao i sjediniti se s Kristom. Velika je napast

da kada udeš u novicijat, u Družbu, pomisliš da Družbi možeš nešto dati (osim svoje volje). Ona ne treba one koji misle da će je obogatiti sobom, već one koji će biti spremni primiti njezina bogatstva koliko god mogu ponijeti. Preko Družbe se izliva milost Gospodina našega Isusa Krista. U njoj su svi darovi. Prima ih onaj tko se raspoložio da ih primi, tko se ispraznio od svoje pameti i veličine. Moraš postati prazan da bi se mogao napuniti. Ono što znaš moraš zaboraviti da bi mogao naučiti na nov način, Družbin, Isusov.

Također, ono što isusovački novak mora ostvariti jest uklopiti se u zajedništvo opće Crkve. Novak mora do kraja novicijata nadići svoju mjesnu crkvenu zajednicu i vlastitu provinciju, mora uzljubiti Crkvu u cjelini: sve njezine biskupe i svećenike s papom na čelu, pored svih mana koje bi ovi mogli imati. Takav stav se očituje u duboku suosjećanju s problemima Crkve i s problemima čitave Družbe i u stavu koji s dubokim uvjerenjem može pred bilo kime reći: "Moj biskup... moj Papa... moji svećenici... moja subraća... moj General"...

Konačno, na kraju novicijata novak postaje isusovac polazeći zavjete. A biti isusovac znači uroniti u isusovačku povijest i učiniti je svojom poviješću. Biti isusovac znači izgarati istom nadom kao i bezbrojna subraća prije tebe. Biti isusovac znači dijeliti iste priče, iste boli, ista razočaranja, iste radosti koje izviru iz isusovačkoga, iz Isusova bića. Biti isusovac znači biti u potpunosti Isusov, u Isusovoj družini.

A Družba je kao vojska pod zastavama u koju tuče olujni vjetar, koračaš zajedno s tisućama u službi istoga Kralja i znaš da je pobjeda već izvojevana, jedino ti moraš ustrajati do kraja. **IP**

Naši novaci

Privedio: Smiljan Milićević, SJ

Zdravko Jelusić

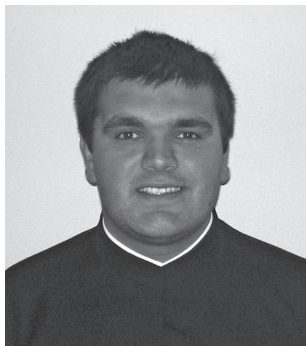
Rođen sam u Varaždinu 2. listopada 1978. u vjerskoj obitelji koja pripada župi Ljubeščica od oca Valenta i majke Helene uz tri starije sestre. Odrastao sam u ozračju ljubavi, jednostavnosti i siromaštva.

Dragi Bog je u mom životu oduvijek bio prisutan na vrlo jednostavan način. Želju za svećeničkim pozivom otkrivam u 13. godini života. Zanimljivo je da se to zbilo dok sam slučajno gledao televizijski program o jednoj redovničkoj zajednici. Potaknut time krenuo sam u sjemenište. U to vrijeme odgajatelji sjemeništarača bili su isusovci. Nakon gimnazije započinjem studij teologije kao bogoslov na Kaptolu. Nakon druge godine izlazim iz Bogoslovijske i započinjem studij filozofije i religijskih znanosti na Filozofskome fakultetu

Družbe Isusove na Jordancu u Zagrebu. Budući da se nisam mogao samofinancirati, morao sam prekinuti studij u drugoj godini i zaposliti se.

U 27. godini života odlučio sam dobro promisliti o svemu i donijeti konačnu odluku o vlastitoj budućnosti. Kako sam neprestano osjećao svećenički poziv i bio zahvaćen ljepotom zajedništva te poznavajući dugo godina isusovce, odlučio sam se krenuti Ignacijevim putem! Tako sam se ponovno odazvao na Božji poziv jer duboko vjerujem da je to volja Božja za mene. **IP**

Zvonimir Marinović

Rođen sam 31. kolovoza 1982. godine u Osijeku. Mlađi sam sin Ivana i Ane. Odrastao sam okružen ljubavlju roditelja koji su

uvijek bili spremni na žrtvu za svoje sinove. U rodnome gradu završio sam osnovnu i srednju školu. Potom sam upisao studij arheologije na Filozofskome fakultetu u Zagrebu na kojemu sam diplomirao u lipnju ove godine.

Prve znakove poziva osjetio sam još u osnovnoj školi. Isusovce sam upoznao preko molitvene zajednice "Taizé" koja se okuplja u Rezidenciji u Osijeku. Tijekom osam godina postupno sam upoznao ignacijansku

duhovnost, ali i život isusovaca. Najviše je tomu pridonio p. Mirko Nikolić koji nam je bio duhovnik. Pred kraj studija sam se zaposlio u struci, ali svi su se planovi promijenili ovoga proljeća. Osjetivši poziv za Družbu Isusovu doživio sam da su se razbistrile mladenačke sumnje i strahovi te sam se spremno odazvao pozivu. Zahvalan Bogu na iskazanoj milosti, molim i dalje njegov zagovor na svojem redovničkom i svećeničkom putu! **IP**

Naši pokojni

Privedio: Stjepan Šušflaj, SJ

br. Ivan Lovreković

Rođen je 3. lipnja 1922. godine u zagrebačkim Gračanima. Odrastao je u kršćanskoj obitelji s još trojicom braće i šest sestara. Osnovnu školu započeo je u Gračanima, a završio u Osijeku u razdoblju od 1930. do 1937. godine da bi u istome mjestu od 1937. do 1941. godine završio slastičarski zanat. Preko Križarskoga bratstva osjetio je poziv za Družbu Isusovu. Tako je 19. ožujka 1942. godine stupio u novicijat Družbe Isusove u Zagrebu. Prve zavjete je položio 6. studenog 1945. Poglavarari su ga potom odredili da bude pomoćnik kuhara u rezidenciji u Palmotićevoj. Godine 1948. odlazi u vojsku u Sarajevo da bi iduće godine postao kuhar i nabavljač u sara-

jevskoj bogosloviji. Nakon dvije godine rada u bogosloviji vraća se u Zagreb, na Jordanovac, gdje postaje pomoćnik ekonomista. Godine 1954. iznova obavlja službu pomoćnika kuhara u rezidenciji u Palmotićevoj da bi nakon dvije godine bio premješten na župu Šišinac. Tu je kao kuhar i sakristan proveo pune četiri godine. Poglavarari su ga potom premjestili u Zagreb, na Jordanovac, gdje je bio vratar u našem Kolegiju. Ni na tome mjestu ni u toj službi br. Lovreković nije ostao dugo. U redovničkoj poslušnosti odlazi 1962. godine na župu Vuka kod Osijeka, gdje opet vrši službu kuhara i sakristana. Nakon dvije godine premješten je u istim službama na župu Oborovo. Po drugi put godine 1966. odlazi u Sarajevo, u bogosloviju, gdje je bio kuhar, podrumar i blagovaoničar. Samo godinu dana nakon toga premješten je s istim dužnostima u župu Novo Špansko u Zagrebu. Otvaranjem Maloga sjemeništa na Fratrovcu br. Lovreković postaje kuhar i nabavljač u toj odgojnoj instituciji. No, i tu ostaje

kratko vrijeme. Nakon tri godine premješten je u našu rezidenciju u Osijeku, 1974. na župu Visoka u Splitu. Iz Splita 1979. odlazi na župu Borovica kod Vareša. Tek tu ostaje nešto dulje, punih devet godina. Ponovno se vraća u rezidenciju u Pamotićevoj, gdje dobiva službu podrumara i sakristana. Vidno oslabljen, shrvan bolestima, sve je svoje obveze obavljao savjesno i požrtvovno. Br. Lovreković se u svojem redovničkom životu često morao odreći svoje volje i svojih želja. Pretrpio je mnogo toga, ali je kao redovnik ostao požrtvovan i spreman za svaki posao. Bio je aktivan član Saveza za svećenička zvanja koji molitvom, postom, ali i prikupljanjem materijalnih sredstava pomaže mnogim svećenicima i svećeničkim kandidatima te je tako svoj život prikazivao Bogu za nova zvanja.

Zahvalni za sve što su naša Provincija i naša Družba primili od brata Lovrekovića, povjeravamo ga vječnoj ljubavi Božjoj. **IP**

p. Rudolf Koprek

P. Rudolf Koprek ili, jednostavno, pater Rudi, kako smo ga rado zvali i kako ćemo ga pamtit, rođen je u Seketinu, nedaleko od Varaždina 1. siječnja 1938. godine. Uz njega kao najstarijega sina roditelju su odgojili još četvero djece, dvije kćeri i dvojicu sinova među kojima i Ivana, pokojnoga časnog brata u Družbi Isusovoj. U Svetome Iliji je završio osnovnu školu, a srednju je pohađao u Čakovcu i Varaždinu. Tu je osjetio nutarnji zov za svećeništvom. Želio je postati svećenik – i to poseban – te se tako odlučio da bude svećenik u Družbi Isusovoj, isusovac. U Novicijatu na Fratrovcu stupio je 1956. godine. Njegov su primjer iz spomenutoga sela Seketina slijedila još šestorica mladića. Studij filozofije i teologije pater Rudi je završio na Jordanovcu u Zagrebu te je

zaređen za svećenika 28. lipnja 1970. godine.

Njegov talent za pisanje i književnost poglavari su već u doba studija filozofije uočili te su ga poslali na dvogodišnji rad u Uredništvo “Glasnika Srca Isusova i Marijina” u Palmotićevoj ulici, gdje se istodobno u bazilici Srca Isusova brinuo za ministrante. U međuvremenu je surađivao u časopisu “Gospino ognjište”. Pater Rudi se svom snagom založio za pokretanje znanstvenoga časopisa za religioznu kulturu – “Obnovljeni život”. Bez njega se zapravo taj časopis ne bi ni rodio. Možemo zato reći da naša Provincija upravo njemu duguje zahvalnost za početke svoje znanstvene izdavačke djelatnosti i pokretanje izdanja Filozofsko-teološkoga instituta Družbe Isusove na Jordanovcu. Mnogi iz vremena njegova života pamte i njegove nedjeljne propovijedi za djecu u župi Bezgrešnoga Srca Marijina na Jordanovcu.

Godine 1986. postao je župnikom u župi Srca Isusova u Palmotićevoj. Na toj je župi djelovao do 1999. godine. Potom je bio župnikom u župi Srca Isusova na Visokoj u Splitu do 2004. godina, a odonda sve do smrti pomoćnik u župi Bezgrešnoga Srca

Marijina na Jordanovcu. Mogli bismo reći da je pater Rudi veći dio svojega svećeništva u pastora-lu proveo u okrilju dvaju Srca, Srca Isusova i Srca Marijina.

Označnice toga njegova djelovanja treba ponajprije uočiti u pedagoškome smislu za rad s djecom da im približi Božju riječ te u neumornu karitativnome djelovanju u doba Domovinskoga rata. Bio je izvrstan pastorac, onaj koji je tankoćutno pazio na potrebe ljudi, uvijek tražeći nove putove pastora-la i naviještavanja Božje riječi. Tako je među prvima u Zagrebu za vrijeme Došašća oživio uvijek dobro prihvaćene mise zornice.

Rudijeva je tankoćutnost dolazila do izražaja i u pisanju pjesama (bio je pravi majstor kajkavskoga stiha!), ali i u želji da ima prikladan i za oko ugodan okoliš. Tako se u Palmotićevoj i na Jordanovcu brinuo i za vrt i cvjetnjak. Posljednjih ga godina pamtimo kao strpljiva nositelja križa svoje bolesti. Pamtimo ga i kao onoga koji se znao uživjeti u bol i teškoće drugih sve do suza koje nije mogao suzdržati. Pater Rudi je bio svećenik, isusovac, sa srcem i za srce. **IP**

p. Ivan Dračko

Rodio se u vjernoj i katoličkoj obitelji 1914. godine u Resniku u požeškoj biskupiji. Bio je najmlađe, dvanaesto dijete Franje i Marije, rođene Lansky. Nakon osnovne škole završio je gimnaziju u obližnjoj Slavonskoj Požegi. U istome je gradu upoznao, još u mladenačkoj dobi, svećeničko zvanje i odlučio stupiti u bogosloviju u Zagrebu, na Kaptolu. Tijekom studija spoznao je da ga Bog zove u Družbu Isusovu pa se je, nakon druge godine teologije, prijavio tadašnjemu provincijalu, patru Juriću, da ga primi u novicijat.

U novicijat na Jordancu naš pokojnik je ušao 19. veljače 1936. godine. Završivši dvogodišnji studij filozofije, zbog hitnih potreba u travničkoj gimnaziji, poglavari su ga poslali na studij klasičnih jezika, latinskoga i grčkoga, na Sveučilištu u

Zagrebu, koje je potom i predavao u Nadbiskupskome malome sjemeništu u Travniku. Bilo je to teško ratno vrijeme. Doživio je i proživio ratne strahote i izgon isusovaca iz travničkoga sjemeništa. Po povratku u Zagreb započeo je studij teologije gdje je zaređen za svećenika 1947. godine. Nakon pastoralne godine mladi je pater 1948. godine poslan u Dječačko interdijecezansko sjemenište na Šalati u Zagrebu. Tu je ostao do 1953. godine kada je bio premješten u sjemenište u Dubrovnik. Zato možemo reći da je veći dio svojega svećeničkog života proveo u školi kao ekonom i kao profesor klasičnih jezika. Obavljaio je i službu ravnatelja u dubrovačkoj gimnaziji, poglavara zajednice u Splitu i župnika u mnogim župama, od Zagreba do Splita. Bio je kateheta mladeži u raznim našim kućama. Pamtimo ga kao onoga koji je oko sebe znao okupiti mnoge mladiće koji su mu rado dolazili i na ispovijed i na instrukcije iz raznih predmeta. Posebno zaslužno djelo koje je poduzeo bilo je to da je, unatoč mnogim i velikim poteškoćama od strane komunističke vlasti, ishodio dozvolu za gradnju

Maloga sjemeništa Družbe Isusove u Zagrebu na Fratrovcu. Spretno i uspješno vodio je pregovore o gradnji novih župnih crkva u Zagrebu u Prečkom, Španskom i u Splitu na Visokoj.

Pater Dračko nije bio samo dobar pregovarač i graditelj. Gradio je i izgradio karakter svojih učenika u gimnazijama u kojima je predavao, ali i u mnogih mladića koji su mu dolazili na poduku. Bio je izvrstan duhovni vođa mladih. Mnogi se toga još i danas rado sjećaju.

Shrvan bolešću i starošću, svoje posljednje godine proživio je na Fratrovcu trpeći i moleći za Crkvu i Družbu. Hvala mu za vjeran primjer redovničkoga i svećeničkog života. Bog, čije je hramove gradio, Bog kojemu je vjerovao, Bog kojemu je priveo mnoge mlade, neka mu bude vječna sreća i radost. **IP**

Vijesti

Privedio: Smiljan Miličević, SJ

MLADA MISA NA ZAMETU

Mladomisnik p. Danijel Koraca slavio je 15. srpnja u svojoj župi Srca Isusova na Zametu svoju mladu misu. Duhovni poziv spoznao je u svojoj župnoj zajednici uz oce isusovce koji župom Zament upravljaju od 1958. godine. Tu je živio i pohađao osnovnu školu, a u Zagrebu je završio Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju i Filozofsko-teološki studij na Jordanovcu. Za svećenika ga je zaređio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić 23. lipnja u zagrebačkoj katedrali.

Na mladoj misi propovijedao je pučki misionar p. Stjepan Kuzmić, Danijelov duhovnik. Uz brojne svećenike isusovce na misnome slavlju bio je nazočan i provincijal Družbe Isusove p. Ivan Koprek, a na ručku u Kristalnoj dvorani hotela "Kvarner" u Opatiji pridružio se i zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić.

Proslavu mlade mise organizirala je aktivna zametska župna zajednica sa župnikom p. Matom Anićem i kapelanom p. Miljenkom Cindrićem.

P. Danijel Koraca raspoređen je u službi kapelana u bazilici Srca Isusova u Zagrebu. **IP**

POLOŽIO SVOJE PRVE ZAVJETE

Na blagdan Male Gospe, u subotu 8. rujna, svoje prve zavjete u Družbi Isusovoj položio je novak Mislav Skelin koji je obećao siromaštvo, čistoću i poslušnost. Svetu misu predvodio je provincijal p. Ivan Koprek, uz koncelebraciju p. Ante Tustonjića, p. Mate Rusana, kao gostiju, te domaćih patara Balatinca, Karamana, Vlašića te Opata. Pater provincijal i magister novaka p. Balatinac Mislava su ohrabрили za novo poslanje i nove dužnosti koje će preuzeti. Na svetoj misi bila je nazočna Mislavova majka, sestre i brat s obitelji. Poslije zavjeta slijedio je svečani ručak, koji je prošao u radosnu ozračju. Mislav je nakon novicijata i položenih zavjeta otišao na nove dužnosti vezane uz Isusovačku klasičnu gimnaziju u Osijeku. **IP**

OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA

Tradicionalna obiteljska ljetna škola održana je u Zagrebu, na Filozofskome fakultetu Družbe Isusove od 22. do 26. kolovoza pod naslovom "Vrednote u obitelji i njihovo prenošenje". Skup je na početku pozdravio dosadašnji predstojnik FTI-a p. Marijan Steiner, zatim glavni organizator p. Jure Bosančić te u ime kardinala Josipa Bozanića pomoćni biskup zagrebački p. Valentin Pozaić. U subotu prije podne bio je nazočan i

krčki biskup mons. Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za obitelj, koji je pozdravio sudionike i predvodio euharistiju. U jutarnjim satima bilo je do 60 sudionika na predavanjima, a poslije podne do 120 jer su se pridružili iz grada oni koji ujutro rade. Djece i mladih koji su imali svoj program bilo je više od 80. Predavači su s različitih vidika – teološkoga, antropološkoga, socijalnoga, psihološkoga – odradili zadane teme na opće zadovoljstvo nazočnika koji su se uključili u diskusiju. **IP**

TEČAJ SV. PISMA ZA NOVACE

Novaci su imali mali tečaj Sv. pisma u novicijatu u Splitu koji je vodio profesor i bibličar p. Niko Bilić. Počeli su s razmišljanjem odnosa Isusa Krista prema Sv. pismu, zatim su bacili pogled na prve stranice Biblije i napokon su se susreli s biblijskim likovima kao što su Abraham, Mirjam, Job i Mihej, sin Jimlin. Jedan dan bio je rezerviran za Novi zavjet. Posebno su proučavali Isusovo tumačenje zapovijedi ljubavi i susrete s uskrslim Isusom. Tečaj se sastojao od predavanja p. Bilića, zajedničkoga čitanja i tumačenja tekstova te razgovora. **IP**

NOVACI PROSLAVILI SVOGA

ZAŠTITNIKA

Svoga zaštitnika, sv. Stanislava Kostku, naši su novaci svečano proslavili 13. studenoga. Koncelebrirajuću sv. misu predvodio je p. Niko Bilić uz p. Balatinca, p. Vlašića i p. Karamana. Propovjednik p. Niko u propovijedi je naglasio: “kako su subraća voljela sv. Stanka u Družbi. Bio je sposoban suprotstaviti se obiteljskome pritisku protiv duhovnoga zvanja. Svojim dugačkim putovanjem bio je nasljednik sv. Ignacija hodočasnika.” Bratskim druženjem oko

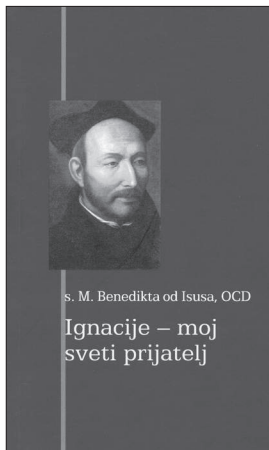
stola završila je proslava sv. Stanislava. Duktora Petar Nodilo održao je prigodan govor u ime naovaka.

PRIMILI SLUŽBE AKOLITE I LEKTORA

Na blagdan sv. Stanislava Kostke, zaštitnika redovničkih novicijata, 13. studenog u Kolegiju na Jordanovcu provincijal p. Ivan Koprek predvodio je koncelebriranu sv. misu. U propovijedi p. provincijal je naglasio da je jedini cilj sv. Stanislava Kostke bio Isus Krist, kojega je nasljedovao svim svojim životom. Tom prigodom podijelio je službe akolite skolasticima: Siniši Štambuku, Damiru Kočišu, Mati Samardžiću i Ivanu Manduriću, koji je ujedno primio i službu lektora. **IP**

s. Marija Benedikta od Isusa, OCD***Ignacije – moj sveti prijatelj***

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2007.

S. Marija Benedikta od Isusa, OCD (Indira – Monika Dizdar), rođena je u Zagrebu 1983. godine. Teško je djetinjstvo provela u Banjoj Luci s djedom i bakom koji su je kao islamski vjernici odgajali u duhu islama. Čitajući knjigu p. Jurja Gusića “Nisam li ja pozvana?”, kao i autobiografiju sv. Male Terezije “Povijest jedne duše”, odlučila se za život u Karmelu koji je, ne bez brojnih zapreka, ostvarila nakon srednje medicinske škole i rada u struci. Sada živi i moli u tišini Karmela u Brezovici, gdje je dobila novo ime i poslanje, s. Marija Benedikta od Isusa. Položila je prve

zavjete na Josipovo 2006.

Pročitala je “Autobiografiju” sv. Ignacija i prošla kroz iskustvo njegovih duhovnih vježba te upoznala neke isusovce koji su joj duhovno pomogli. Tako je upoznala svojega svetog prijatelja Ignacija o kojemu u ovoj knjizi govori srcem karmelićanke.

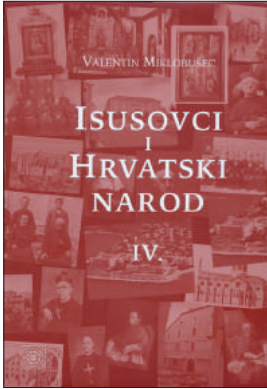
Meditacije sestre Benedikte od Isusa o sv. Ignaciju Lojolskome, osnivaču Družbe Isusove, novost su i ugodno osvježenje na području duhovne literature.

p. Mato Rusan, SJ***Evo vam puta najizvršnijega!***

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2007.

NOT APPROVED

P. Mato Rusan, SJ, gorljiv apostol, dušobrižnik i isposnik, autor je mnoštva popularnih članaka, osobito u “Glasniku Srca Isusova i Marijina” te dviju knjiga. Kao dušobrižnik odlikuje se jasnoćom stavova, beskompromisnošću i odlučnošću. “On je čovjek koji nema dlake na jeziku”, reći će svi oni koji ga poznaju. “Bez ikakva će uvijanja reći svakomu ono što ga ide!” Takvom jasnoćom i izravnošću odlikuje se i njegova pisana riječ. P. Rusan ne filozofira i ne analizira, nego glasno i jasno upozorava na činjenicu dezorijentiranosti, obezglavljenosti, religiozne i moralne izgubljenosti našega naraštaja. Isto tako izravno i odlučno upozorava na provjeren lijek koji kršćanstvo i Crkva nude već dvije tisuće godina i obiljem konkretnih primjera potvrđuje učinkovitosti toga lijeka. Od svojih prvih stranica ova knjiga objavljuje našem izgubljenom naraštaju ovo: “Isus, Marija i Josip stoje na tvom putu i žele te njime povesti! Ako te oni vode, ne ćeš biti ni dezorijentiran, ni obezglavljen, ni izgubljen!”

p. Valentin Miklobušec, SJ

Drugi dolazak isusovaca u Hrvatsku

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2007.

P. Valentin Miklobušec, SJ, nepunih petnaest godina bio je glavni urednik "Glasnika Srca Isusova i Marijina". Kraće je vrijeme djelovao kao vjeroučitelj u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Od jeseni 1998. ravnatelj je Hrvatske katoličke misije u Mariboru. Ne imajući mogućnost potpuna angažmana u tome gradu, veći dio tjedna provodi u Zagrebu djelujući kao ispovjednik u bazilici Srca Isusova. P. provincijal mu povjerava istraživanje povijesti Družbe Isusove u hrvatskome narodu nakon ponovne uspostave toga reda 1814. Rezultat toga rada je knjiga "Drugi dolazak isusovaca u Hrvatsku". Ta se knjiga, na određen način, nadovezuje na kapitalno djelo isusovca p. Miroslava Vanina pod naslovom "Isusovci i hrvatski narod" u tri sveska. Uzimajući Vaninov naslov u programatskome smislu, nastavljeno je istraživanje najmanje poznata razdoblja: onoga od prvih dodira do prvih institucija. Rezultat je izložen u IV. svesku programatskoga niza. Svojim opsegom ni taj svezak ne zaključuje posao, nego potiče na daljnje istraživanje.

Pjevajte mu!

Glazbeni CD s psalmima i pjesmama p. Nike Bilića

Isusovačka crkva u Innsbrucku izdala je novi glazbeni CD na kojemu su snimljeni psalmi na njemačkome, engleskom, a ponešto i hebrejskom jeziku koje je uglazbio p. Niko Bilić. On je također pjevač i svirač kojega se može čuti. Ukupno 18 kompozicija potječu iz dugačkoga razdoblja. Povijest im je gotovo isključivo liturgijska: nastale su za misna slavlja. Psalm 23 skladan je za studente hebrejskoga jezika na Jordanovcu koncem devedesetih. "Agnus Dei" je u hrvatskoj verziji nastao još 1991. za zbor mladih "Oaza". Cjelokupna zbirka, pogotovo zbog veselijih i brzih skladba, može se slušati kao simpatična usputna glazba. Ono pak što daje ozbiljan, meditativan i poučan duhovni ton jesu kratka tumačenja koja je sastavio i izgovorio p. Georg Fischer, profesor Staroga zavjeta na innsbruškome Sveučilištu. Lijep omot prikazuje tamošnju crkvu za uskrsnoga bdjenja u zoru prošle godine. CD prati radost i zahvalnost Bogu što je njegova Riječ i na ovaj način postala dostupna ušima i srcima. Više o tome može se vidjeti (i čuti!) na internetskoj adresi <http://jesuitenkirche-innsbruck.at/bilic.html>.

*Sretan Božić
te blagoslovljenu
novu godinu
želi vam*

*Uredništvo
"Ignacijeva puta"*

